

Programmabegroting 2025

Versie: Vastgesteld door Raad

14 november 2024

Sociaal	21
Veilig	34
Inkomen en armoede	40
Vrije tijd	47
Onderwijs	55
Gebiedsontwikkeling	60
Leefomgeving en klimaat	70
Verkeer	79
Samen besturen	85
Financiën	95

Sociaal

Visie & strategisch doel

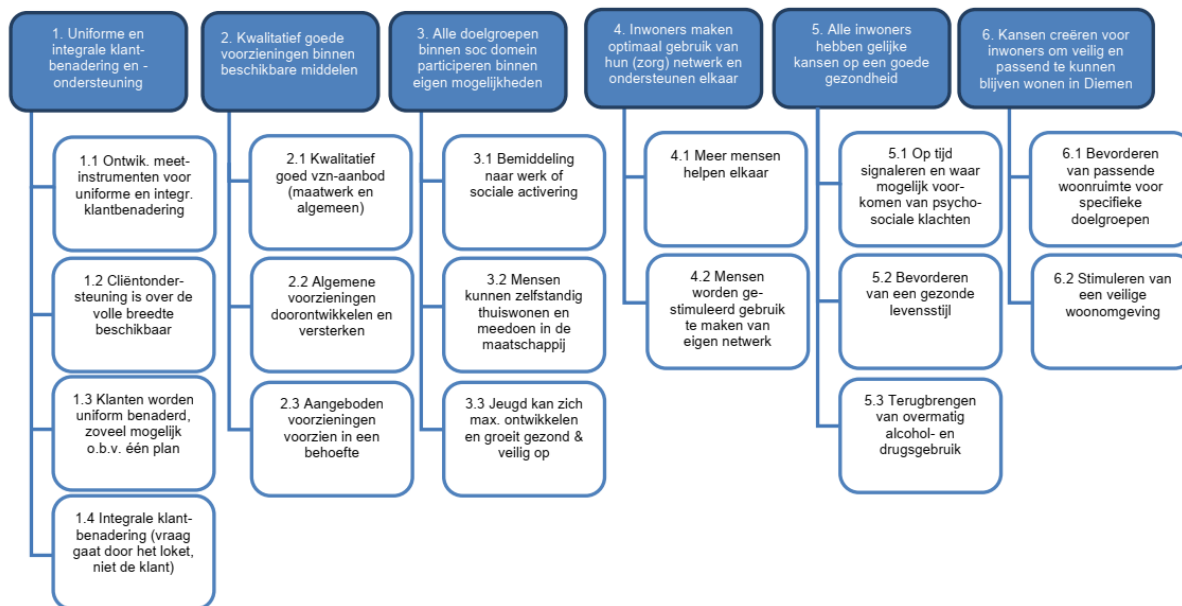
We willen in Diemen in het sociaal domein zo dicht mogelijk bij de inwoner een goed aanbod bieden van informatie, advies en ondersteuning. In de nota Sociaal Domein 2020-2023 zijn onze ambities en plannen vastgelegd. Dat gaat dan over kansrijke start voor de jeugd, gezondheid, sociale, maatschappelijke en economische participatie en een veilige leefomgeving voor iedereen. In dit programma komen deze onderdelen terug.

De uitdaging binnen het sociaal domein ligt in het verder ontwikkelen van integrale dienstverlening en integrale toegang. Dat betekent dat we het cliëntperspectief voorop stellen. Dat doen we door de menselijke maat in het oog te houden. Dat krijgt bijvoorbeeld vorm bij de aanpak kinderopvangtoeslagaffaire, of door inloopsprekuren integraal vorm te geven. Maar ook door te verdiepen in de doelgroep, door cliëntervaringen te verzamelen en ervaringsdeskundigen te betrekken bij beleidsvorming en uitvoering. We willen de communicatie vanuit de gemeente verbeteren en daarmee ook de toegang tot de voorzieningen. Versterken en vitaal houden van de samenwerking in het netwerk en het bereiken van inwoners die (nog) niet goed in beeld zijn, staan ook hoog op onze prioriteitenlijst.

De belangrijkste pijlers onder het beleid:

1. We kijken vooral naar de effecten die we voor de inwoner willen bereiken. Wetgeving ondersteunt daarbij, maar toepassing van de wet is geen doel op zich. De privacy van mensen is een groot goed. Uitwisseling van gegevens vindt alleen plaats als dit noodzakelijk is en in overleg met de betrokken inwoners. De inwoners zijn onze spiegel en ons klankbord. Daarom vragen we ze regelmatig naar hun ideeën en ervaringen bij het maken van beleid.
2. We werken preventief. We willen dus voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren. Ondersteuning moet daarom goed toegankelijk zijn voor inwoners.
3. Als mensen hulp en ondersteuning nodig hebben, zoeken we naar oplossingen om hun situatie te verbeteren.
4. We zorgen voor een zo goed mogelijk samenspel tussen de zorg door professionals (formele zorg) en de zorg door familie, vrienden, burens of vrijwilligers (informele zorg).

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene subsidieverordening Diemen 2018;
- Beleidsnota Diversiteit 2020;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsnota Wet inburgering 2022;
- Beleidsplan participatiewet (2014);
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsregels Jeugdhulp 2022;
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Diemen 2022;
- Huisvestingsverordening Diemen 2022;
- Nadere regels directe bemiddeling huisvesting leerkrachten Diemen 2021;
- Beleidsregels woonruimteverdeling en urgentie gemeente Diemen 2017;
- Inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019;
- Nadere regels Jeugdhulp Diemen 2022 (versie januari 2024);
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Diemen 2024;
- Notitie Voor en met Diemen-Kader voor dienstverlening;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Toegang en toeleiding tot het Sociaal Domein;
- Verordening Jeugdhulp Diemen 2022;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2024;
- Verordening beslistermijn schuldhulpregeling 2021;
- Verordeningen participatiewet afstemmingsverordening, Cliëntenparticipatie, Inkomensvoorslag, Loonwaardesubsidie, Re-integratie, Studietoelag, Tegenprestatie.

Nieuwe ontwikkelingen

Hervormingsagenda Jeugd

Zoals aangegeven in de Kadernota 2025 bezuinigt het Rijk vanaf 2025 op de kosten voor jeugdhulp. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd bevat maatregelen om deze bezuinigingen te realiseren. Naast deze oorspronkelijke hervormingsagenda heeft het Rijk ook aanvullende besparende maatregelen ingebracht (circa € 511 miljoen). Omdat wij in voorgaande jaren al rekening hielden met een verlaging van de kosten, vallen de financiële effecten van de Hervormingsagenda en de aanvullende maatregel voor Jeugd lager uit. In de tabel hierna hebben we de effecten in beeld gebracht.

Maatregel (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Oorspronkelijke hervormingsagenda		-1050	-1.115	-805
Aanvullende maatregelen	-475	-505	-515	-385
Totaal	-475	-1.555	-1.630	-1.190
Reeds opgenomen taakstelling	465	465	365	365
Bijstelling voor de begroting	-10	-1.090	-1.265	-825

In de Hervormingsagenda Jeugd heeft het Rijk instrumenten beschreven om deze taakstelling in te kunnen vullen. Denk hierbij aan de afbakening van de reikwijdte van de Jeugdwet, vermindering van administratieve lasten en doorontwikkeling van stevige lokale teams (wijkteam functie). De aankomende jaren gaan wij aan de slag met de implementatie van de instrumenten uit deze agenda (zie ook 'Maatregelen Hervormingsagenda' hieronder).

Integrale crisisdienst jeugd

Het organiseren van een dagelijkse 24-uurs beschikbaarheid en bereikbaarheid van acute hulp bij crisis voor jeugdigen is voor Amsterdam Amstelland cruciaal, vergelijkbaar met die van de ambulance of de brandweer. Gemeenten zijn hiervoor op basis van de Jeugdwet en de Wmo 2015 verantwoordelijk.

Op dit moment wordt de crisisdienst door verschillende partijen vormgegeven en voldoen we niet aan het wettelijk kader. Daardoor is de huidige acute crisiszorg verre van optimaal. Versnippering leidt tot onduidelijkheid voor verwijzers en cliënten. Ze weten niet waar met welke vraag aan te kloppen. De betrokken partijen hebben daarom het initiatief genomen om te komen tot een integrale crisisdienst voor jeugd in de acute fase (eerste 72 uur). Dit gebeurt door het organisatorisch samenvoegen en versterken van de huidige acute diensten.

Om deze wettelijke taak effectiever uit te voeren is structureel € 65.000 nodig.

Steunpunt Wonen Diemen

Huurders met vragen over het huren van een woning kunnen sinds september 2022 terecht bij het Steunpunt Wonen Diemen. Het Steunpunt Wonen is een pilot met een oorspronkelijke looptijd van twee jaar en zou eindigen in 2025. De evaluatie is een jaar doorgeschoven. De kosten voor het steunpunt in 2025 (door verhoging CAO en het juridisch fonds¹) zijn € 55.000 (incidenteel). Voor de jaren daarna wordt nog geen budget aangevraagd. De evaluatie van het steunpunt zal meer duidelijkheid verschaffen.

¹ Uit het juridisch fonds betalen we de kosten die het Steunpunt Wonen maakt als er een zaak voor de rechter komt. Als de rechtszaak gewonnen wordt dan vloeien de voorgeschoten kosten weer terug in het fonds.

Doorstroommaatregel 'Van Groot Naar Beter'

In Diemen kennen we een regeling waarbij huurders een bijdrage krijgen bij verhuizing van een grotere sociale huurwoning van een woningcorporatie naar een kleinere. Deze regeling heet 'Van Groot naar Beter'. Met de corporaties en het HuurdersPlatform Diemen hebben we afgesproken dat de gemeente hier budget voor beschikbaar stelt. Dit budget bedroeg in 2022, 2023 en 2024 € 20.000 per jaar. In 2025 wordt de maatregel geëvalueerd. Omdat de schaarste aan woningen blijvend groot is en doorstroming belangrijk blijft, willen we incidenteel € 20.000 beschikbaar stellen in 2025.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In het IZA is afgesproken dat gemeenten, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en zorgkantoren in elke zorgkantoor-regio samen aan de slag gaan om de gezondheid van inwoners te bevorderen en de overgang naar passende zorg te realiseren. Hier wordt de zorgkantoor-regio gevormd door de gemeente Amsterdam en de gemeente Diemen. Voor deze opgave ontvangt Diemen van de gemeente Amsterdam een bedrag van € 200.000 per jaar voor de periode van 2024 tot en met 2027. Uitgangspunt is dat de uitvoeringskosten binnen de financiële bijdrage blijven.

Inzet diversiteit, inclusie en antidiscriminatie

Het jaarlijks beschikbare budget van € 80.000 voor capaciteit voor beleid en voor uitvoering (voor onder andere activiteiten en subsidies) is niet toereikend. Daarnaast is een herijking van het diversiteitsbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Daarbij is een motie aangenomen om structureel € 50.000 extra beschikbaar te stellen voor het diversiteit-, inclusie- en antidiscriminatiebeleid. Het college stelt dit extra budget beschikbaar vanaf 2025.

Met een verhoging van het budget kunnen we de capaciteit voor dit thema uitbreiden en meer activiteiten faciliteren en organiseren. Zo sluiten de ambities en de uitvoering beter op elkaar aan en is de uitvoering flexibeler en minder kwetsbaar.

Indexatie tarieven jeugdhulp en Wmo

Voor de Wmo en de Jeugdwet bestaat er geen apart landelijk indexeringspercentage. Het rijk gebruikt het OVA-percentage² om de tarieven in de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg te indexeren. Aangezien zorgaanbieders vaak zorg in meerdere domeinen leveren, is het voor hen van belang dat de tarieven in die domeinen zoveel mogelijk op dezelfde manier worden geïndexeerd. Het percentage waarmee het accres in het gemeentefonds de afgelopen jaren toenam sluit al aan bij het OVA-percentage.

De VNG adviseert de gemeenten voor 2025 om bij de tarieven voor jeugdhulp en Wmo een bepaalde indexatie aan te houden. Dit is in lijn met de op 2 december 2022 door de algemene ledenvergadering van VNG algemeen verbindend verklaarde Contractstandaarden Jeugd (voor Wmo zijn deze in ontwikkeling) en de op 13 oktober 2023 door de VNG vastgestelde actualisatie van het indexatieartikel. Het is te verwachten dat dit het te hanteren indexeringspercentage zal worden de komende jaren binnen Jeugdhulp en Wmo. De indexatie volgens deze VNG formule bestaat uit een indexatie voor personele kosten (weging 90%) en een indexatie voor materiële kosten (10%). Voor de personele kosten wordt gebruikt gemaakt van de index Overheidsbijdrage arbeidsontwikkeling (OVA). Voor de materiële kosten wordt gebruik gemaakt van de index Prijs Particuliere Consumptie (PCC).

² Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling

Het doorvoeren van de voorgestelde indexatie van 4,91% voor de tarieven jeugdhulp en Wmo voor de gemeente Diemen betekent een structurele verhoging van de budgetten à € 700.000. Het gaat om € 500.000 voor het budget jeugdhulp en € 200.000 voor het budget Wmo. Hiervoor is structurele dekking gevonden vanuit de BUIG-middelen.

Werkdrukverlaging jeugdbescherming

In oktober 2023 hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid en de VNG een bestuurlijk akkoord gesloten over het verlagen van de werkdruk in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen (GI's). Hiervoor is € 60 miljoen benodigd. Er is afgesproken dat er vanaf 2024 structureel jaarlijks € 30 miljoen beschikbaar komt voor deze werkdrukverlaging.

Voor de gemeente Diemen gaat het om een bedrag van € 30.000 per jaar. Er wordt voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan het jeugdhulpbudget.

Maatregelen Hervormingsagenda Jeugd

De aankomende jaren gaan wij verder aan de slag met de implementatie van de instrumenten uit de Hervormingsagenda. Dit doen we gezamenlijk met de gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn. We gaan aan de slag met onder andere de doorontwikkeling van stevige lokale teams en gebiedsgericht samenwerken:

Één van de doelstellingen uit de Hervormingsagenda is dat jeugdigen en hun ouders voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht moeten kunnen. Dit willen we onder meer bereiken door in te zetten op stevige lokale teams met voldoende expertise en verbinding met specialistische hulp. We willen teams die met ouders en jeugdigen kijken naar wat echt nodig is. Die niet alleen toegang verlenen, maar zelf ook (lichte) hulp verstrekken, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren. Ze doen dit in goede verbinding met lokale voorzieningen.

Gebiedsgericht samenwerken in de jeugdhulp betekent dat de diverse verwijzers, aanbieders van jeugdhulp, preventie en andere partijen om de jongere en diens gezin heen samenwerken. Ze bieden gezamenlijk op maat hulp en ondersteuning aan een gezin. Het doel is om duurzame oplossingen te vinden richting normalisering.

Doel is om de jeugdhulp zodanig te verbeteren dat huidige knelpunten worden weggenomen. We willen toe naar een toekomstbestendig jeugdhulpstelsel dat financieel beheersbaar is. We willen hierbij altijd kijken naar duurzame oplossingen in het gewone leven en op andere levensdomeinen in plaats van alleen vanuit de Jeugdwet.

De gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn staan voor dezelfde opgaven. Daarom trekken we hierin gezamenlijk op.

Om deze projecten uit te voeren is de inzet van projectleiders en implementatiebudget nodig. Voor de gemeente Diemen bedragen de kosten hiervoor € 150.000 in 2025. Hiervan is € 50.000 beschikbaar binnen het jeugdhulpbudget 2025. Er wordt voorgesteld om € 100.000 incidenteel beschikbaar te stellen in 2025 vanuit de algemene middelen.

Onafhankelijke Cliëntondersteuning

Eind 2023 is de CAO Gehandicaptenzorg opengebroken. Daardoor zijn in 2023 de loonkosten met 6% gestegen en de loonkosten stijgen in 2024 nogmaals met 4%. Deze stapsgewijze loonsverhoging betekent een totale verhoging van 10% in 2024 op de personele lasten. In de begroting van 2024 hebben we hiervoor incidentele dekking gevonden. De gestegen loonkosten en daarmee de verhoogde tarieven van de subsidies zijn echter structureel. Het gaat daarbij om de subsidies van Markant, MaDi, MEE, Humanitas, De BlijfGroep, De Regenbooggroep, Welzijn Diemen en Arkin. Het gaat in totaal om een structurele verhoging van de subsidies van € 130.000. Omdat wij voor alle subsidies al rekening hebben gehouden met 5% indexering, stellen wij voor de begroting niet met € 130.000 te verhogen, maar met € 65.000 (5% extra).

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Uniforme (werkend volgens dezelfde uitgangspunten) en integrale (over de volle breedte met zo min mogelijk aanspreekpunten) klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED Team (multiprobleem aanpak)
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken

2. Kwalitatief goede voorzieningen (individuele en algemene voorzieningen) binnen beschikbare middelen

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Gemiddelde doorlooptijd van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen (in dagen)	70	62	35	35
Aantal activiteiten/bereik Huizen van de buurt	85	80 ³	NB	80
Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar	335	NB	190	190

³ Bereik van 1000 bezoekers per week (van jong tot oud)

3. Alle doelgroepen binnen het sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijvoorbeeld via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op
3.3.1 - Zorg dragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	54	45	60	40

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Aantal mensen geplaatst op een beschut werk plek	4	4	5	5
Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in Diemen	3,2%	3,1%	3,2%	3,0%
Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in de Metropool Regio Amsterdam	5,7%	5,4%	5,9%	5,4%
% bereik van kinderen via consultatiebureau en Jeugdgezondheidszorg	n.n.b.	n.n.b.	90%	90%
% Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen	-	14%	14% ⁴	14%

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar	776,8	776,8	800	750
% netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben	73,6 %	73,1 %	70%	70%
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	29	25	40	25
Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners	124	144	120	120
Aantal cliënten met maatwerkarrangementen voorzieningen Wmo per 10.000 inwoners	157	66	90	90
% Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	1%
% Kinderen in uitkeringsgezin	4 %	nmb ⁵	5%	4%
% Melding kindermishandeling	421	284	1,5%	1,5%
% Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen	1 %	nmb ⁵	1%	1%
% jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp	10,4 %	10,0 %	8,5%	8,5%
% jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming	0,7 %	0,7 %	0,5%	0,5%
% jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering	0,4 %	0,4 %	0,5%	0,5%

⁴ Het CBS heeft een nieuwe indicator voor onderwijsachterstanden ontwikkeld, als gevolg hiervan is het percentage vanaf de Begroting 2025 voor leerlingen met (te verwachten) onderwijsachterstanden onder leerlingen in de basisschoolleeftijd toegenomen.

⁵ Gegevens over 2023 zijn nog niet bekend via "waarstaatjegemeente.nl"

4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk (in de buurt) en ondersteunen elkaar daarbij

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in een plan
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals school 's cool
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
4.2.3.1 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's	55	62	74 ⁶	74

⁶ Deelnemers aan School's Cool, Home-start en de VoorleesExpress

5. Alle inwoners uit Diemen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Subdoelen & activiteiten
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen
5.1.2 - Invzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Mate van eenzaamheid	40 %	40 %	45%	45%
% Aantal psychosociale klachten	6%	6%	6%	6%
Aantal trajecten Welzijn op Recept	15	55	15	55
% kinderen en jongeren dat een uur per dag beweegt (uit jeugdgezondheidsmonitor)	44%	18%	50%	50%
% goed ervaren gezondheid	80%	82%	80%	80%
% tevredenheid over de leefomgeving	90%	90%	90%	90%
Mate van deelname bewegingsaanbod van Welzijn Diemen	495	450	500	450
% volwassenen dat een uur per dag beweegt	70%	70%	70%	70%
Mate van overgewicht	40%	42%	40%	40%
Mate van deelname bewegingsaanbod	495	450	-	NB
Aantal activiteiten/bereik buurtsportcoaches	14/215 per week	15/240 per week	11 act 100 per week	14 act 215 per week
Mate van genotsmiddelengebruik: • Roken • Alcohol • Drugs	• 17% • 11% • 40%	• 15% • 13% • 40%	• 15% • 13% • 40%	• 15% • 13% • 40%
Aantal activiteiten georganiseerd in het kader van diversiteitsbeleid	9	8	8	10

6. Kansen creëren voor inwoners om veilig en passend te kunne blijven wonen in Diemen

Subdoelen & activiteiten

6.1 - bevorderen van passende woonruimte voor specifieke doelgroepen

6.2 - Het stimuleren van een veilige woonomgeving

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Aantal verleende woonurgenties	23	25	28	28
Hoe vaak wordt er lokale voorrang verleend aan Diemenaren bij sociale huurwoningen?	16%	4%	30%	30-50%
Aantal Diemenaren: • Beschermde Wonen (BW) • Maatschappelijke Opvang (MO) • Noodopvang (NO)	• 7 • 2 • 6	• 7 • 2 • 6	• 10 • 5 • 5	• nb ⁷ • nb • nb
Aantal woningen dat geschikt is om oud in te worden ⁸	NB	NB	NB	NB
Aantal activiteiten in het kader van passend wonen ⁹	NB	NB	NB	150
Aantal bemiddelingen van groot naar beter (nog op te zetten)	5	3	5	5
Aantal en type Wmo-maatwerkvoorzieningen: • Woningaanpassingen: • Hulpmiddelen: • Huishoudelijke hulp: • Wmo-begeleiding: • Overig:	• - • - • - • - • -	• - • - • - • - • -	• 800 • 2500 • 500 • 200 • 20	• 800 • 2500 • 550 • 200 • 30
Aantal meldingen zorg & overlast	NB	55	75	75
Meldpunt WvGGZ ¹⁰	NB	NB	10	NB

⁷ De maatwerkvoorzieningen voor MO/BW zijn overgegaan naar Beschermde Verblijf en Begeleid Thuis.

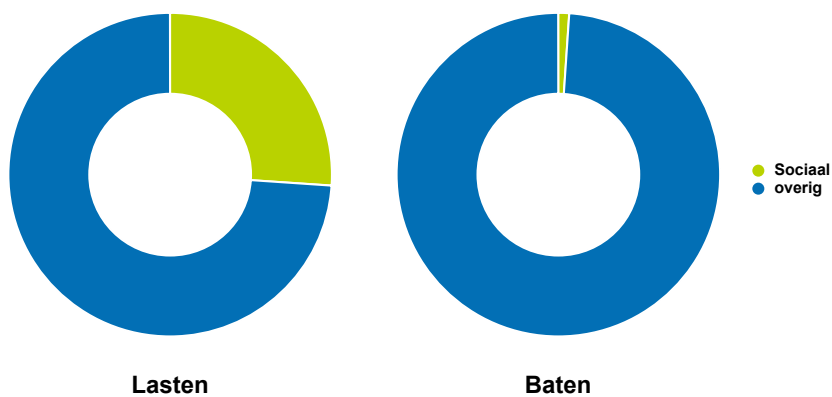
⁸ De geschiktheid van woningen wordt niet meer gemeenten in de WIMRA.

⁹ Hier gaat het om het aantal woningaanpassingen

¹⁰ Deze indicator wordt door de GGD Vangnet niet meer als zodanig geregistreerd

Wat mag het kosten?

Sociaal	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-28.056	-26.556	-26.533	-26.886
Structurele baten	591	612	603	603
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-27.465	-25.944	-25.930	-26.283
Incidentele lasten	-798	-517	-208	-
Incidentele baten	590	509	200	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-208	-8	-8	-
Saldo van baten en lasten	-27.673	-25.952	-25.938	-26.283

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				Totaal	Afschrijving per jaar
	2025	2026	2027	2028		
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Hervormingsagenda Jeugd	10	1090	1265	830
Integrale crisisdienst jeugd	-65	-65	-65	-65
Steunpunt Wonen Diemen	-55			
Doorstroommaatregel 'Van Groot Naar Beter'	-20			
Inzet diversiteit, inclusie en antidiscriminatie	-50	-50	-50	-50
Integraal zorgakkoord (IZA)	-	-	-	-
@ Indexatie tarieven Jeugdhulp en Wmo	-	-	-	-
@ Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-30	-30	-30	-30
@ Maatregelen Hervormingsagenda Jeugd	-100			
@ Onafhankelijke Cliëntenondersteuning	-65	-65	-65	-65
Totaal nieuw beleid	-375	880	1.055	620

Veilig

Visie & strategisch doel

We streven naar een Diemen waar een ieder zich binnen- en buitenshuis veilig voelt en waarin burens elkaar kunnen aanspreken. Waar de openbare ruimte veilig, heel en schoon is. Waar respect de basisnorm is en waarin de regels gehandhaafd worden.

Visie

De gemeente en haar partners ontwikkelen en voeren veiligheidsbeleid uit met als resultaat afname van criminaliteit en overlast en verbetering van het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid. Veiligheid is een kerntaak van de overheid, maar we vragen inwoners, instellingen en ondernemers ook nadrukkelijk mee te werken aan de verbetering ervan. De gemeente speelt een stimulerende en faciliterende rol. We pakken de uitvoering van het veiligheidsbeleid op, stimuleren partners en spreken hen aan op hun verantwoordelijkheid. Waar nodig bewaken we de onderlinge samenhang en treden we sturend op.

Integrale veiligheid is een samenspel tussen gemeente, politie, veiligheidsregio en landelijke overheid. De gemeente bepaalt de doelstellingen van het lokale veiligheidsbeleid (fysieke veiligheid, participatie en preventie van high impact crimes). Deze vullen het regionale en landelijke beleid aan. Naast regionale en landelijke doelstellingen is er lokaal dus ruimte voor specifieke wensen, die we van essentieel belang achten voor het verbeteren van de lokale veiligheid. We bepalen daarnaast ook wat we in het veiligheidsdomein van onze partners verwachten. We hebben als gemeente de regierol in de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

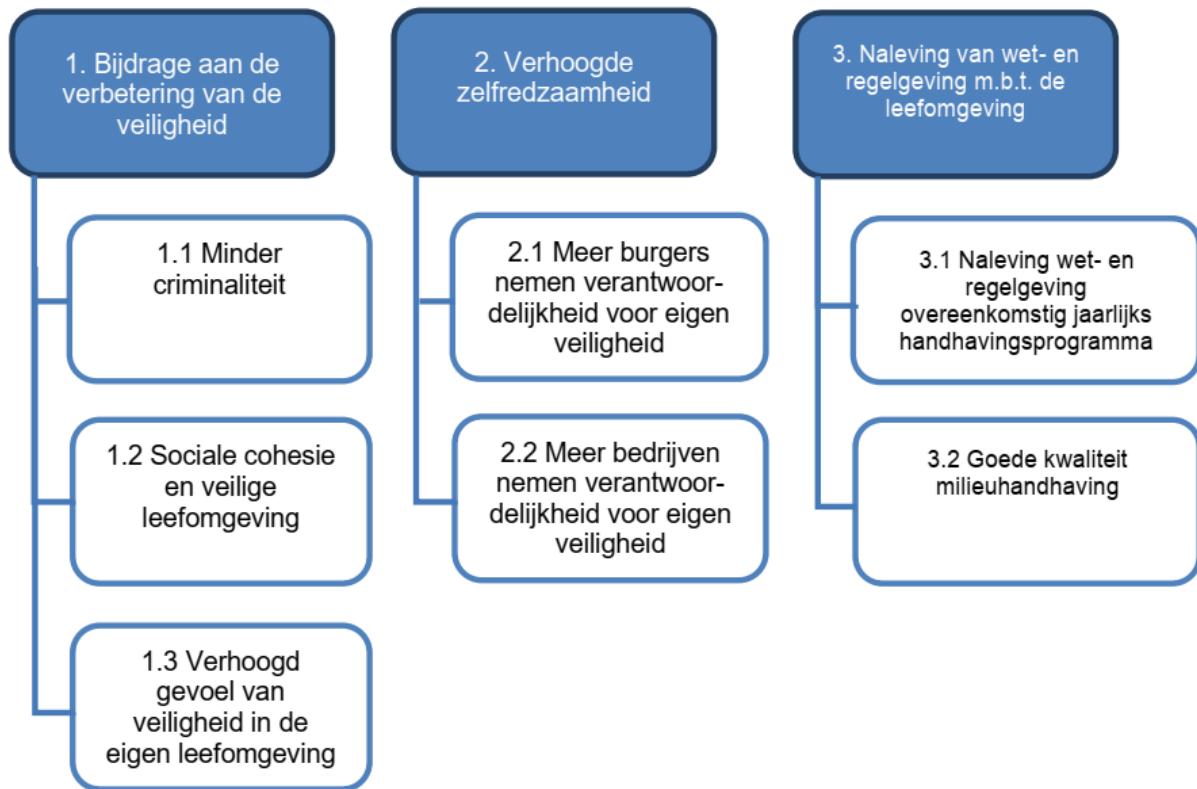
De gemeente draagt bij aan de totstandkoming van het regionaal veiligheidsplan. Dat plan stelden de burgemeesters van de regio Amsterdam-Amstelland vast, nadat de gemeenteraad er een zienswijze op heeft kunnen geven. Het regionaal veiligheidsplan is voor de gemeente een overkoepelend kader. Het biedt de regionale vertaling van het landelijk beleid naar prioriteiten voor de gemeenten in de regio. Deze vertalen we vervolgens naar een Jaarprogramma met concrete inspanningen op ons eigen gemeentelijk niveau.

Op landelijk niveau maken de korpsleiding nationale politie, het openbaar ministerie en de minister van Veiligheid en Justitie afspraken over de landelijke prioriteiten.

Op lokaal niveau is het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan kent de volgende prioriteiten voor Diemen:

- Verder versterken van de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- Extra aandacht voor het voorkomen van misdrijven met grote effecten (high impact crime)
- Meer aandacht voor het voorkomen van digitale criminaliteit.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal:

- Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing Veiligheidregio Amsterdam Amstelland;
- Regionaal Crisisplan Veiligheidregio Amsterdam Amstelland;
- Regionaal Dekkingsplan brandweer Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (7a), Bijlagen (7b);
- Regionaal Risicoprofiel Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (bijlagen);
- Regionaal Veiligheidsplan;

Gemeentelijk:

- Beleidsnota inzake de vestiging van coffeeshops in Diemen;
- Beleidsregel 13b opiumwet;
- Beleidsregel Aanpak Heling gemeente Diemen;
- Beleidsregel Wet Bibob gemeente Diemen 2018;
- Beleidsregels woonoverlast;
- Draaiboek evenementen 2016;
- Uitvoerings- en handavingsbeleid VTH Omgevingsrecht Gemeente Diemen 2023 - 2026
- Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022;
- Preventie- en handavingsplan alcohol 2014-2016;
- Prostitutiebeleid 2000;
- Terrassenbeleid 2012;
- Uitvoeringsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht en openbare orde & veiligheid gemeente Diemen 2021;
- Algemene Plaatselijke Verordening 2015 (APV) ;
- Huisvestingsverordening 2021;

Autonome ontwikkelingen

Veiligheidsregio

In onderstaande tabel is te zien hoe de bijdrage aan de Veiligheidsregio zich richting 2028 ontwikkelt. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op het prijspeil 2024. De ontwikkeling in de regionale bijdrage betreft de mutaties vanuit de toegezegde 'no-regret' gelden (besluit veiligheidsbestuur oktober 2023). Het betreft hier vooral onvermijdelijke kosten die betrekking hebben op het personeelsbeleid, uitbreiding capaciteit, verzuimbegeleidingen (onder andere aanpak PTSS) en uitbreiding ICT om te voldoen aan de wetgeving.

Tabel gemeentelijke bijdrage Diemen 2024-2028

	Gewijzigd 2024	2025	2026	2027	2028
Regionale bijdrage	1.388.641	1.400.591	1.418.067	1.411.471	1.411.471
Maatwerkbijdrage	192.638	192.638	192.638	192.638	192.638
GHOR	10.407	10.407	10.407	10.407	10.407
Totaal	1.591.686	1.603.636	1.621.112	1.614.516	1.614.516

De hogere bijdrage kent diverse oorzaken:

- De werkelijke prijsontwikkeling is 5,7% hoger dan de verwachte prijsstijging. Ook is de bijdrage aangepast op de werkelijk groei van het aantal inwoners van Diemen. Bij elkaar leidt dat tot een verhoging van € 55.000.
- Daarnaast stijgt de bijdrage met € 15.000 als gevolg van de versterking van de crisisbeheersing en het programma Vakmanschap en leiderschap.
- Ten slotte zijn er coördinerende werkzaamheden van de gemeente Amsterdam naar de Veiligheidsregio overgeheveld. De bijdrage, € 20.000, die we voorheen aan de gemeente Amsterdam betaalden, gaan we nu aan de Veiligheidsregio betalen. Deze overheveling is kostenneutraal.

Per saldo is de bijdrage in 2025 € 70.000 hoger. In eerste instantie vangen we dit op binnen de stelpost voor de groei van Diemen en de stelpost voor loon- en prijsindexering gemeenschappelijke regelingen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Subdoelen & activiteiten				
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)				
1.1.1 - Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers				
1.1.2 - In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging				
1.1.3 - Deelnemen aan RPPAA (informatie en voorlichting aan ondernemers)				
1.1.4 - Ondersteunen van bedrijfspanelen locatiegericht				
1.1.5 - Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterreinen				
1.1.6 - Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten				
1.1.7 - Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; verbrede toepassing van de wet Bibob gericht op hennepcultuur, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning)				
1.1.8 - Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele-netwerken en signaleren ondermijnende criminaliteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een pro actieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.				
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving				
1.2.1 - Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan veiligheidshuis)				
1.2.2 - Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen burens (met name bij koopwoningen)				
1.2.3 - Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig)				
1.2.4 - Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijvoorbeeld alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod)				
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving				
1.3.1 - Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan				
1.3.2 - Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten				
1.3.3 - Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid)				
1.3.4 - Voortzetting beveiliging Bergwijkpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.				
1.3.5 - Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.				

Prestatie-indicatoren	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025
Subdoel 1.1 % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/horecawet, exploitatievergunning, vergunning seksinrichting)	100%	100%	100%	100
Subdoel 1.1 Aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht)	200	85	100	150
Subdoel 1.2 Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen burens (m.n. koopwoningen)	21	18	10	20
Subdoel 1.2 Aantal openbare ordemaatregelen	15	39	20	35
% aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	14%	17%	14%	14%
Verplichte indicatoren (BBV)	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025
Aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	7	5	11	7
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	1,1	1,1	1,78	1,1
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	5,7	5,0	4,45	4,45
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,4	1,7	1,78	1,78
Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners	4,9	5,5	3,65	3,65

2. Verhoogde zelfredzaamheid

Subdoelen & activiteiten
Subdoel 2.1 - Meer burgers nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepsapps en deelname aan burgernet)
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie)
Subdoel 2.2 - Meer bedrijven nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten

Prestatie-indicatoren	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025
Aantal geworven en ingezette vrijwilligers die in het kader van het project Samen Veilig politie en/of brandweer ondersteunen	Wordt via studenten ROC veiligheid ingevuld.	Wordt via studenten ROC veiligheid ingevuld.	Wordt via studenten ROC veiligheid ingevuld.	Wordt via studenten ROC veiligheid ingevuld.

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving

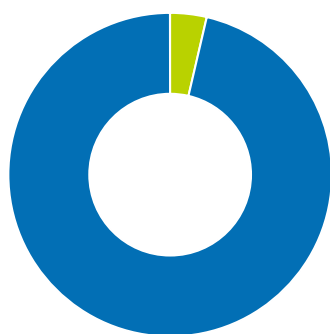
Subdoelen & activiteiten
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handhavingsprogramma
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handhavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving
3.1.2 - Heldere communicatie over handhavingsbeleid en het jaarlijkse handhavingsprogramma
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnen-taken
3.1.4 - Gemeentelijke handhaving handhaaft op afval, jeugd, honden, parkeren, fietsen, dak- en thuislozen en rijdend verkeer door middel van aanspreken, waarschuwen en boetes uitdelen
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handhavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband

Prestatie-indicatoren	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: boetes gericht op het verminderen van overlast. ¹¹	324	501	450	450
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: waarschuwingen gericht op het verminderen van overlast. ¹¹	1519	2819	2500	2500

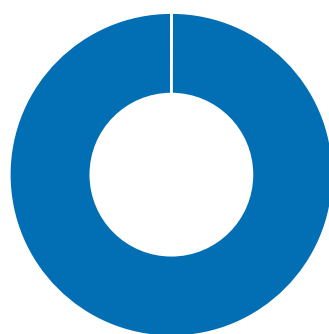
¹¹ Sinds de Begroting 2025 opgenomen in programma Veilig.

Wat mag het kosten?

Veilig	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-4.025	-4.043	-4.035	-4.035
Structurele baten	50	50	50	50
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.975	-3.993	-3.985	-3.985
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-3.975	-3.993	-3.985	-3.985

Lasten

Baten

● Veilig
● overig

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				Totaal	Afschrijving per jaar
	2025	2026	2027	2028		
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Veiligheidsregio	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	-	-	-	-

Inkomen en armoede

Visie & strategisch doel

We willen dat onze inwoners zowel maatschappelijk als financieel kunnen meedoen in Diemen. Iedereen die er recht op heeft, krijgt een uitkering zolang het nodig is. Economische zelfredzaamheid en participatie is daarbij het streven.

We treden actief op om armoede en de effecten daarvan te bestrijden. Armoede levert veel stress op. Daarom biedt de gemeente Diemen een dienstverlening die daar rekening mee houdt en die toegankelijk, begrijpelijk en behulpzaam is .

Niet alles is op te lossen met regels en daarom zoeken we in Diemen soms de rek in de regels op om iets voor elkaar te krijgen. We blijven ons Rekmanifest uit 2018 hiervoor gebruiken met het doel om te blijven kijken naar mogelijkheden en oplossingen.

We herzien ons armoedebeleid, waarbij we ons richten op de meest kwetsbare inwoners. We nemen de uitkomsten van de evaluatie steunimpuls hierin mee.

We vinden het belangrijk dat inwoners met schulden snel perspectief krijgen op een schuldenvrij bestaan. Na maximaal aflossen in een schuldsaneringstraject, moet de inwoner met een schone lei verder kunnen. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden is een belangrijk speerpunt om te voorkomen dat schulden hoger oplopen.

Het programma Inkomen en armoede heeft een sterke relatie met het programma Sociaal. De Participatiewet, één van de drie decentralisaties in het sociaal domein, is daarin ondergebracht. Beide programma's hebben tot doel inwoners in staat te stellen te participeren in de samenleving. Het integraal beleidsplan voor het Sociaal Domein voor de periode 2020-2023 is verlengd tot 2027. Het programma inkomen en armoede is onderdeel van dit plan en de daarin verwerkte visie en (strategische) doelen.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Afstemmingsverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen";
- Beleidsplan Participatiewet;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsregels bestuurlijke boete Diemen 2017;
- Beleidsregels studietoelage Diemen 2022;
- Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften terugvordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ 2021
- Beleidsregels Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 inclusief terug- en invordering Diemen 2020;
- Beleidsregels Wet taaleis 2016;
- Beleidsregels vrijlating inkomsten, huur, schoolverlaters en giften in het kader van de Participatiewet;
- Beveiligingskader Suwinet Diemen;
- Beleidskaders Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).
- Nota inkomensondersteunend armoedebelid 2016-2019;
- Re-integratieverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Samenwerkingsovereenkomst Satelliet Amsterdam (Diemen-OuderAmstel-Amsterdam);
- Samenwerkingsovereenkomst Werkbedrijf Groot Amsterdam;
- Tozo controle aanpak 2020;
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet 2015;
- Verordening individuele inkomensvoet Diemen 2015;
- Verordening loonwaardesubsidie participatiewet Diemen 2015;
- Verordening tegenprestatie Participatiewet Diemen 2015;
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Diemen 2021;
- Verordening kwijtschelding 2024 gemeente Diemen

Nieuwe ontwikkelingen

Bijstandsuitkeringen (BUIG)

De Rijksoverheid stelt per gemeente budgetten beschikbaar om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet, de IOAW, IOAZ en de Bbz 2004 te betalen.

Voor 2023 hebben wij de definitieve beschikking ontvangen. Hieruit blijkt dat de uitkering is vastgesteld op € 7,9 miljoen. In de begroting 2025 en verder is rekening gehouden met een uitkering van € 7,1 miljoen. Wij stellen daarom voor om het inkomstenbudget met € 800.000 structureel te verhogen.

Door de groei van Diemen verwachten we dat de uitgaven voor uitkeringen vanaf 2025 met € 100.000 zullen stijgen. Dit bedrag kunnen we dekken uit deze € 800.000. Het restant, € 700.000, kan worden aangewend om de indexering op jeugd en Wmo te dekken.

Wij verwijzen voor verdere uitleg over Jeugd en Wmo naar programma Sociaal, onderdeel indexering.

Sociale werkvoorziening (Pantar)

Sociaal ontwikkelbedrijven richten zich op het aan het werk helpen en houden van mensen met een arbeidsbeperking. Zij kunnen niet direct bij reguliere werkgevers aan het werk. Pantar biedt werk aan deze groep en probeert ze waar mogelijk te begeleiden naar reguliere banen. Sociaal ontwikkelbedrijven staan landelijk (financieel) onder druk als gevolg van de loon- en prijsontwikkeling (€ 165.000) en het verhoogde minimumloon (€ 25.000). We ontvangen € 190.000 structureel extra van het Rijk ter compensatie. Over de structurele bijdrage en ontwikkelingen gaan we in gesprek met de gemeente Amsterdam en Pantar. Voorlopig voorstel is om de € 190.000 die we vanuit het Rijk ontvangen hiervoor in te zetten.

Uitbreiding Stadspasaanbod voor kinderen

De gemeenteraad heeft op 23 februari 2023 besloten tot uitbreiding van het Stadspasaanbod voor kinderen. De pilot van 2 jaar loopt af op 31 juli 2025. De begroting hebben we verhoogd voor de periode van de pilot. Afgesproken is dat de evaluatie afgerond is, wanneer de pilot afloopt.

De jaarkosten werden geschat op € 385.000. Op basis van het verschil in werkelijke kosten tussen 2022 en 2023 is nu de verwachting dat de kosten ongeveer € 315.000 per jaar zullen zijn. De huidige begroting voor 2025 is € 220.000.

Met een incidentele budgetverhoging van € 95.000 in 2025 kan het kindaanbod voortgezet worden tot eind 2025.

Aanpak kinderarmoede

In het coalitieakkoord is afgesproken om extra aandacht te besteden aan minimahuishoudens met opgroeiende kinderen. Naast miniregelingen voor kinderen, zoals de uitbreiding van het Stadspasaanbod voor kinderen, werken we aan een aanpak van kinderarmoede via signalering in het basisonderwijs en doorverwijzing door Ouder Kind Coaches.

We stellen voor om in 2025 incidenteel € 45.000 op te nemen voor de aanpak van kinderarmoede. Daarnaast ontvangen we voor dit doel structureel € 10.000 extra van het Rijk.

Schuldhelpverlening

In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we schulden willen voorkomen en inwoners met schulden snel perspectief willen geven op een schuldenvrij bestaan. Het kabinet, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de branchevereniging voor financiële hulpverleners NVVK en de vereniging van directeuren in het sociaal domein Divosa hebben een plan gemaakt om de schuldhelp in Nederland te versterken. Het plan – de ‘basisdienstverlening schuldhelpverlening’ – leidt tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente uit minimaal dezelfde elementen bestaat. Bedoeling is dat alle schuldhelpverleningsorganisaties en gemeenten de basisdienstverlening schuldhelpverlening invoeren. Veel elementen zijn in allerlei gemeenten al praktijk. Sommige elementen moeten nog ontwikkeld worden. Andere worden nog onderzocht op effectiviteit. De landelijke afspraken werken we in het derde kwartaal van 2024 uit in een actieplan. Dit actieplan wordt in november vastgesteld.

Het Rijk geeft geld voor een betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. In de Meicirculaire 2024 is voor Diemen structureel een bedrag van € 45.000 beschikbaar gekomen voor schuldhelpverlening. We stellen voor om vanaf 2025 structureel € 45.000 op te nemen voor het invoeren van basisdienstverlening schuldhelpverlening.

Steunimpuls

Najaar 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met een extra pakket aan armoedemaatregelen om extra ondersteuning te bieden voor wie dat nodig had. Veel van deze maatregelen dragen bij aan duurzame ondersteuning van inwoners met een krappe beurs. Voorjaar 2024 is deze steunimpuls geëvalueerd. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd. Voortzetting van de maatregelen uit de steunimpuls heeft financiële gevolgen.

In april 2023 zijn de gemeente Diemen en het Armoedefonds gestart met de lokale aanpak van menstruatiearmoede. Het Armoedefonds is aan de slag gegaan met het realiseren van algemene uitgiftepunten en uitgifte via scholen. Bij aanvang van de samenwerking was er één uitgiftepunt in gemeente Diemen actief, de Voedselbank. Eind februari 2024 kwamen we uit op dertien menstruatie-uitgiftepunten. In 2023 en 2024 is incidentele financiële dekking gevonden vanuit de steunimpuls.

In het najaar van 2022 is de gemeente een communicatieoffensief gestart in het kader van de steunimpuls. We hebben informatiemateriaal verbeterd en meer aandacht gegeven aan minimaregelingen via onder meer advertenties, sandwichborden en sociale media. Om het communicatieoffensief voort te zetten, zijn structurele middelen nodig.

De moties 'Vliegende Brigade' en 'Niet-gebruik verder verminderen' hebben geleid tot het plan van aanpak 'Brede aanpak tegen geldzorgen'. Kern is dat inzet nodig is voor de borging van de taken die hieruit voortkomen.

We wegen de resultaten vanuit de evaluatie integraal mee in de beleidsontwikkeling van de armoedeaanpak. We gaan kijken of en hoe we de maatschappelijke effecten van de steunimpuls een duurzaam vervolg kunnen geven en borgen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Het tegengaan van armoede

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de Stadspas en Jeugdfonds Sport en Cultuur door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website
1.3 - Het voorkomen en oplossen van schulden
1.3.1 - Aanbieden van schuldhulpverlening aan de inwoners van Diemen
1.3.2 - Inzetten van thuisadministratie
1.3.3 - Inzetten van budgetbeheer
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
¹² Subdoel 1.1 % kinderen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas. ¹³	-	-	-	60
¹² Subdoel 1.1 % kinderen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas.	-	-	-	44
Subdoel 1.2 % volwassenen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas.	-	-	-	60
Subdoel 1.2 % volwassenen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas..	-	-	-	44
Subdoel 1.3 % nieuwe aanvragen schuldhulpverlening van inwoners die al eens eerder in een problematische financiële situatie zijn terechtgekomen.	-	-	-	7
Subdoel 1.3 % afgesloten trajecten schuldhulpverlening dat succesvol ¹⁴ is afgerond.	-	-	-	60
Subdoel 1.4 Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	29	24	28	28

2. Minder misbruik van inkomensvoorzieningen door minder fraude

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Het voorkomen van misbruik
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten
2.2 - Het straffen van misbruik
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering, onder andere door middel van een huisbezoek
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd

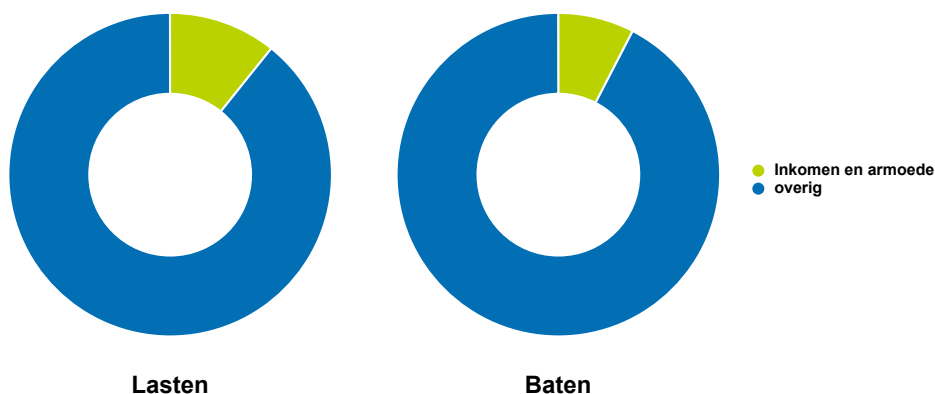
¹² Deze indicator is sinds de Begroting 2025 opgenomen in programma Inkomen en Armoede.

¹³ minimahuishoudens zijn huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum

¹⁴ Onder succesvol wordt verstaan: 1) Oplossing via betalingsregeling of herfinanciering, oplossing via de minnelijke schuldenregeling of oplossing via de wettelijke schuldregeling of 2) Cliënt heeft financiële basis en/of inkomsten zijn gemaximaliseerd.

Wat mag het kosten?

Inkomen en armoede	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-11.498	-12.013	-11.976	-11.969
Structurele baten	8.349	8.349	8.349	8.349
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.149	-3.664	-3.627	-3.620
Incidentele lasten	-395	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-395	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-3.544	-3.664	-3.627	-3.620

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2025	2026	2027	2028	Totaal	Afschrijving per jaar
Plaatsen zonnepanelen Voedselbank		25.000			25.000	1.250
Isoleren voedselbank			85.000		85.000	4.250
Vervangen LBK en afzuiging Voedselbank			60.000		60.000	3.000
Vervangen verlichting in LED Voedselbank			25.000		25.000	1.250
Totaal	-	25.000	170.000	-	195.000	9.750

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Sociale werkvoorziening (Pantar)	-190	-190	-190	-190
Uitbreiding Stadspas aanbod voor kinderen	-95			
Aanpak kinderarmoede	-55	-10	-10	-10
Schuldhelpverlening	-45	-45	-45	-45
Totaal nieuw beleid	-385	-245	-245	-245

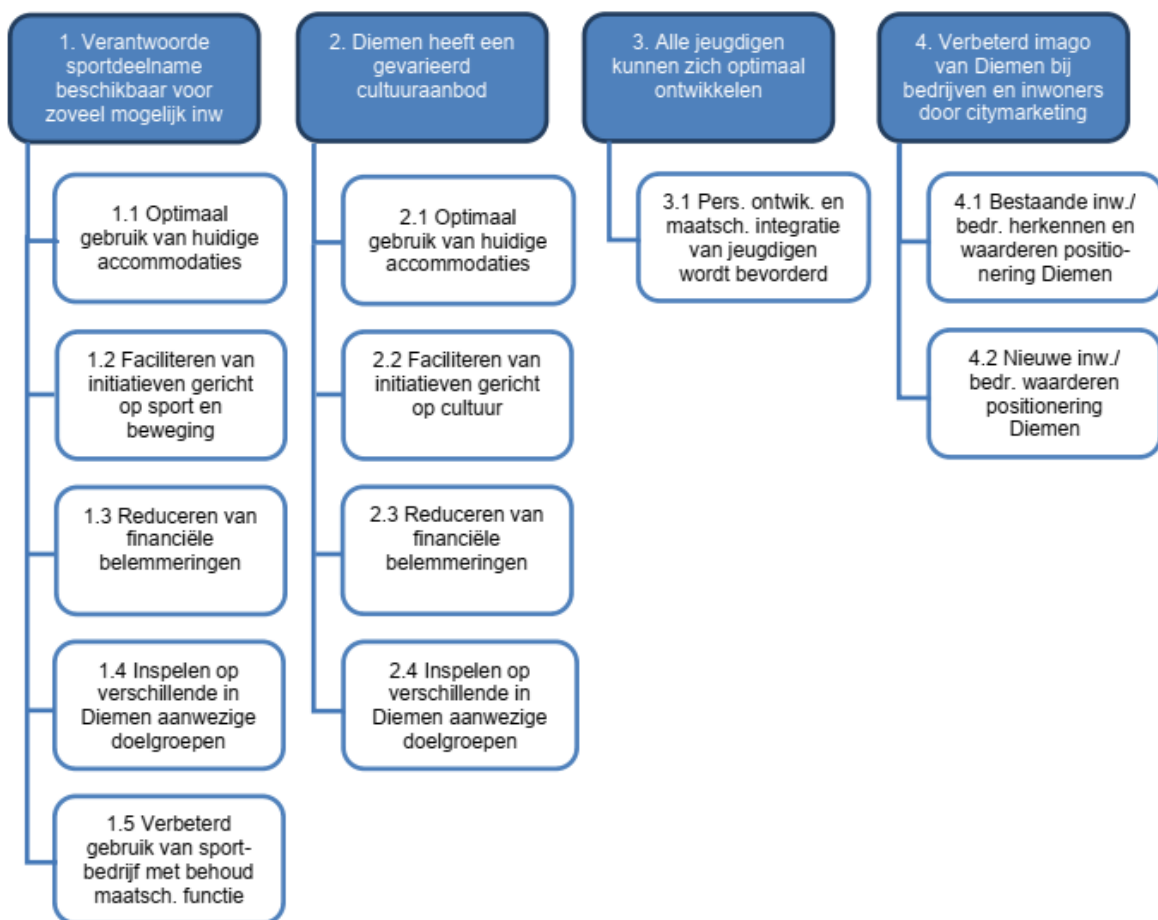
Vrije tijd

Visie & strategisch doel

In Diemen streven we naar gelijke kansen op een goede gezondheid voor al onze inwoners. Sport speelt daarbij een belangrijke rol. Het biedt plezier, ontspanning en draagt bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Daarnaast bevordert sport de ontwikkeling van karakter en sociale vaardigheden. Sporten versterkt ook de sociale cohesie door mensen met elkaar te verbinden. Ons sportbeleid richt zich erop zoveel mogelijk inwoners, van alle leeftijden en achtergronden, de kans te geven om op een verantwoorde manier te sporten. Voor jongeren is deelname aan sport essentieel voor hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie.

Culturele activiteiten in Diemen dienen als een belangrijk middel om mensen van verschillende generaties en culturele achtergronden samen te brengen. We streven naar een divers cultuuraanbod dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners en hen de kans biedt zich cultureel te ontplooiën.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Subsidieverordening Diemen 2018;
- Bedrijfsplan Sportcentrum FB Duran 2016;
- Beleidsnota cultuurhistorie;
- "Cultuur maak je samen", Cultuurnota 2018-2022;
- Speelruimteplan "spelen in Diemen";
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Verordening 1/3 regeling sportaccommodaties.

Nieuwe ontwikkelingen

Duran sportcentrum en zwembad

Het huidige zwembad, Sportcentrum Duran, is ruim veertig jaar oud en nadert het einde van zijn levensduur. In het coalitieakkoord hebben we gesteld dat we aan de slag gaan met een oplossing. Dat zou kunnen via vervangende nieuwbouw of in de vorm van ingrijpende renovatie van het huidige bad. We onderzoeken de wijze waarop blijvend kan worden voorzien in een financieel haalbare en duurzame zwemvoorziening in Diemen, met name voor leszwemmen en verenigingen.

Groot onderhoud en instandhouding

We willen blijvend voorzien in een duurzame zwemvoorziening. Dit betekent dat het huidige zwembad nog een tijd moet functioneren. We hebben daarom met voorrang onderzoek gedaan naar de staat van het huidige bad. We keken wat we moeten doen om het bad nog circa tien jaar in stand te houden. Hierin zijn de minimale kosten in beeld gebracht voor de vervanging van cruciale onderdelen van de installatie, de zwembadtechnische installatie en periodieke kosten. Het noodzakelijke onderhoud tot verwachte nieuwbouw is al meegenomen in het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (MJOP).

De onderzochte investeringen geven geen ruimte voor het verbeteren en of verduurzamen van het sportcentrum. Het energieverbruik zal mogelijk wel iets afnemen door nieuwere en energiezuinigere installaties. Beslissingen in de planvorming voor het renoveren dan wel nieuwbouwen van het sportcentrum dienen binnen twee jaar genomen te worden, zodat er over tien jaar een nieuw of een vernieuwd sportcentrum gerealiseerd is.

Duurzame zwemvoorziening in de toekomst

In de Programmabegroting 2024 en in voorgaande begrotingen hebben we in het meerjarenperspectief op basis van inschattingen uit 2018 al rekening gehouden met kapitaallasten voor de renovatie van het zwembad (€ 7,26 miljoen). Deze inschatting is echter sterk verouderd en biedt geen realistisch perspectief op de kosten van een nieuw of gerenoveerd zwembad. Met het oog op toekomstige besluitvorming over deze voorziening is het belangrijk om in deze begroting nu een meer realistisch uitgangspunt op te nemen.

Voor het zwembad is het investeringsbudget door een gespecialiseerd bureau geactualiseerd op basis van het prijspeil 2023. Deze raming ligt fors hoger dan het bedrag dat we tot nu toe opnamen.

Voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad, uitgaande van dezelfde functies als in het huidige sportcentrum, wordt nu € 27 miljoen (inclusief btw) als investeringsbudget in de begroting opgenomen. Dit is een investeringsraming voor de bouw van het complete sportcentrum. Renovatie en verduurzaming van het huidige sportcentrum zijn door de staat van het gebouw enorm ingrijpend om voldoende toekomstbestendig te zijn. Ook bij renovatie zijn de kosten dus fors. Ze zijn vooralsnog geraamd op € 23 miljoen (inclusief btw). Veiligheidshalve nemen we nu het hoogste bedrag op in het meerjarenperspectief.

Het geraamde bedrag voor het zwembad geeft een realistischer beeld, maar is niet definitief. De kaders ontbreken nog gedeeltelijk (grootte bad, welke andere sportfuncties, et cetera), andere kosten zijn nog niet meegenomen (o.a. bouw- en woonrijp maken, tijdelijke voorzieningen), bouwkosten kennen nog steeds een stijgende lijn en rentepercentages fluctueren. De verwachting is dat de daadwerkelijke kosten eerder stijgen dan dalen. De gevolgen voor exploitatie en energierekening van een gerenoveerd of nieuw zwembad zijn nog niet duidelijk, omdat deze van heel veel externe factoren afhankelijk zijn.

In deze begroting hebben we de investering in het laatste jaar van de meerjarenplanning opgenomen. Zo zijn de afschrijvings- en rentelasten in 2028 onderdeel van het begrotingssaldo. We verwachten dat een nieuw of gerenoveerd zwembad pas op zijn vroegst in 2030 opgeleverd wordt.

De financiële consequenties hebben we verwerkt in het investeringsoverzicht.

Verhoging subsidie de Omval

Theater de Omval ontvangt jaarlijks een subsidie voor het beheer en de exploitatie van het gebouw en de programmering van een theater- en filmaanbod. Met de recente uitbreiding van de Omval zijn er nieuwe mogelijkheden ontstaan om het concept van de Culturele Huiskamer beter te benutten. De combinatie van de coronacrisis, een verbouwing die uitliep, een energiecrisis en hoge inflatie vormen een aanzienlijke financiële uitdaging voor Stichting De Omval om het theater tot een levensvatbare en bruisende plek te maken.

Begin februari is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de financiën en bedrijfsvoering van Theater De Omval. Het doel van dit onderzoek was een realistisch toekomstbeeld te schetsen en strategische keuzes te identificeren. Zo kan theater zich zowel financieel als cultureel steviger positioneren.

Op basis van de recente ontwikkelingen en de uitkomsten van het onderzoek stellen we voor om Theater De Omval de tijd en ruimte te geven om verder te professionaliseren en de exploitatie te verbeteren. Concreet stellen we voor:

- Een structurele subsidiebijdrage van € 550.000, voor de periode 2025-2028, wat neerkomt op een structurele verhoging van € 60.000 ten opzichte van 2024.
- Voor de jaren 2025 en 2026 stellen we voor een incidenteel budget van respectievelijk € 100.000 en € 75.000 beschikbaar om het weerstandsvermogen van Theater De Omval op peil te brengen en ruimte te bieden voor strategische stappen. Na 2026 zal de noodzaak voor een incidentele subsidie worden geëvalueerd.

Extra verhoging verhuurtarieven binnensportaccommodaties

In de Kadernota 2025 is als uitgangspunt een prijsindexering van 2,2% vastgesteld. Dit geldt zowel voor de uitgaven als voor de inkomsten. De energielasten van de sporthallen en het zwembad zijn veel fors gestegen. Als gevolg hiervan stellen wij voor om de tarieven van de sporthallen en het zwembad met 4% te verhogen in plaats van de 2,2%. Dit levert € 20.000 extra op. De hogere opbrengst als gevolg van de extra verhoging zetten we in ter dekking van de oplopende energielasten. Deze aanpassing heeft dus geen invloed op het saldo.

Ten opzichte van de binnensporttarieven van omliggende gemeenten, zoals Amsterdam, zijn de Diemense tarieven nog behoorlijk lager.

Vervanging kunstgrasvelden SV Diemen

Het is van belang dat onze sportvelden veilig zijn en blessurevrij gebruikt kunnen worden. Het laatste inspectierapport en meerdere klachten van gebruikers wijzen uit dat velden 1,2 en 3 van SV Diemen op korte termijn aan vervanging toe zijn. We zijn voornemens deze velden gelijktijdig te vervangen en verwachten dit tijdens de zomerstop van 2025 te realiseren. Veld 4 is recenter aangelegd en hoeft niet vervangen te worden.

Op dit moment stelt een ingenieursbureau een marktconforme kostenraming op. De geschatte kosten voor de vervanging bedragen rond de € 1.000.000, maar kunnen variëren afhankelijk van factoren zoals co-financiering en duurzaamheidsambities, waaronder circulariteit en het type veld of type infill dat wordt gekozen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners

Subdoelen & activiteiten	
1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
1.1.1 - Verhuren van sportaccommodaties en opstellen van gebruikroosters	
1.1.2 - Schoonmaken, onderhoud en beheer van de sportaccommodaties	
1.1.3 - Faciliteren van online verhuur van accommodaties	
1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging	
1.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen	
1.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven	
1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
1.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen	
1.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen	
1.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden om te sporten en muziek te maken ¹	
1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
1.4.1 - Specifieke doelgroepenbeleid formuleren als onderdeel van de sportnota	
1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie	
1.5.1 - Optimaliseren van de bedrijfsvoering	
1.5.2 - Continue ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends	

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
1.5 - Aantal bezoekers Sportcentrum	220.000	250.000	250.000	250.000
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
1.1.1 - Aantal uren verhuur	17.000	20.150	17.000	18.000
% actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden	50%	50%	50%	50%
Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
% niet sporters	45%	45%	45%	45%

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod

Subdoelen & activiteiten	
2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
2.1.1 - Onder voorwaarden beschikbaar stellen van accommodaties aan derden ten behoeve van verhuur en exploitatie	
2.1.2 - Beschikbaar stellen van middelen om exploitatie mede mogelijk te maken	
2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur	
2.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen	
2.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven	
2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
2.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen	
2.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen/instellingen	
2.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden bij sporten en muzikale vorming	
2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
2.4.1 - Kinderen en jongeren kennis laten maken met het cultuuraanbod in Diemen	

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
2.1. Aantal betalende bezoekers van De Omval inclusief film	11.578	19.317 ^{15 1}	12.500	20.000

3. Alle jeugdigen in Diemen kunnen zich optimaal ontwikkelen

Subdoelen & activiteiten	
3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd	
3.1.1 - Samen met de jongeren onderzoeken waar hun competenties en behoeften liggen	
3.1.2 - Binnen het jongerenwerk outreachend werken gericht op het leggen van contacten, het winnen van vertrouwen en het ondersteunen van jongeren	
3.1.3 - Organiseren van activiteiten die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de jeugdigen versterken	
3.1.4 - Organiseren van activiteiten met een sociale functie 'door jongeren'	

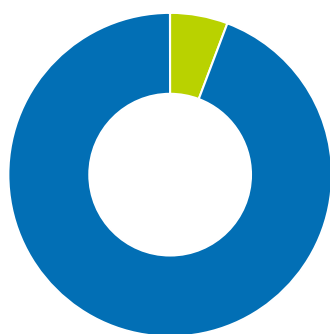
4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing

Subdoelen & activiteiten	
4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen	
4.1.1 - Doorontwikkeling citymarketing netwerk binnen Diemen	
4.1.2 - Stimuleren van het organiseren van bij de positionering passende evenementen	
4.1.3 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering	
4.1.4 - Opstarten van overleg met evenementenorganisatoren en horeca-ondernemers	
4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen	
4.2.1 - Aandacht voor werving nieuwe bedrijven en bewoners	
4.2.2 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering	

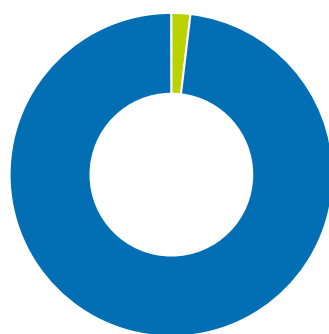
¹⁵ Het lichte verschil met de Jaarrekening 2023 is te verklaren doordat het definitieve jaarverslag van de Omval nog niet aangeleverd was op het moment van opstellen.

Wat mag het kosten?

Vrije tijd	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-6.279	-6.367	-6.339	-8.364
Structurele baten	1.977	1.977	1.977	1.977
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-4.302	-4.390	-4.362	-6.387
Incidentele lasten	-100	-75	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	100	75	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-4.302	-4.390	-4.362	-6.387

Lasten

Baten

● Vrije tijd
● overig

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2025	2026	2027	2028	Totaal	Afschrijving per jaar
Reviseren waterzijdige installaties sportcentrum Duran	225.000				225.000	11250
Reviseren ventilatie sportcentrum Duran	75.000				75.000	3750
Nieuwe zwembad			27.500.000		27.500.000	550000
Zonnepanelen, isoleren en overlagen dak sportkantine Sportlaan				95.000	95.000	4750
Diverse duurzame oplossingen gebouw de Schakel				85.000	85.000	4250
Vervangen ketels en pompen naar hybride/ elekt. De Schakel				70.000	70.000	3500
Vervangen, isoleren en plaatsen zonnepanelen dak de Verbinding				35.000	35.000	1750
@ Vervanging kustgrasvelden SV Diemen	1.000.000				1.000.000	100000
Totaal	1.300.000	-	27.500.000	285.000	29.085.000	679.250

Beleidsontwikkelingen

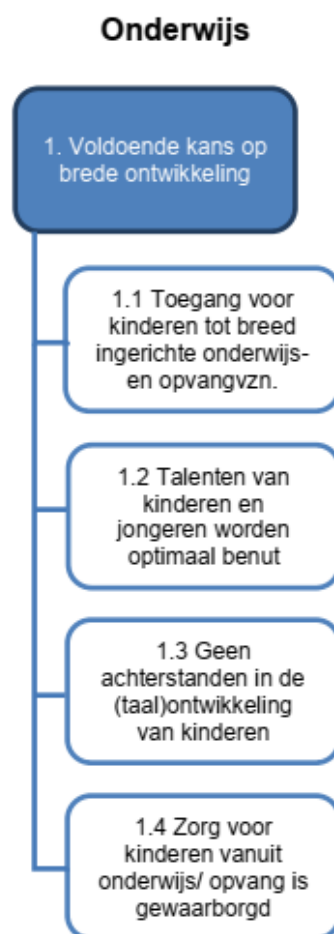
Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Duran Sportcentrum en Zwembad (€ 27,5 mln)				
Structurele verhoging subsidie De Omval	-60	-60	-60	-60
Incidenteel budget De Omval	-	-		
Totaal nieuw beleid	-60	-60	-60	-60

Onderwijs

Visie & strategisch doel

De gemeente Diemen wil jeugdigen (van 0 tot 23 jaar) gelijke kansen bieden op het gebied van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en naschoolse activiteiten. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke, veilige en stimulerende omgeving. Hierbij hebben wij extra oog voor de kinderen in achterstandssituaties en geven hen indien nodig extra ondersteuning.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2021;
- Kwaliteitskader peuteropvang gemeente Diemen 2019;
- Notitie Bredeschool vorming in Diemen;
- Notitie De toekomst van leerplicht in Diemen;
- Regeling Sociaal Medische Indicaties (SMI);
- Strategische visie onderwijshuisvesting gemeente Diemen 2017-2037;
- Subsidieregeling Peuteropvang en VVE 2023;
- Verordening Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2019;
- Verordening voorziening huisvesting onderwijs 2023

Nieuwe ontwikkelingen

Middelbare school

In de Programmabegroting 2024 en in eerdere begrotingen hebben we op basis van inschattingen uit 2018 in het meerjarenperspectief rekening gehouden met kapitaallasten voor de renovatie van het zwembad (€ 7,26 miljoen) en de realisatie van een middelbare school (€ 12,3 miljoen). Deze inschattingen zijn sterk verouderd en bieden geen realistisch perspectief op de kosten voor een nieuw of gerenoveerd zwembad en/of een middelbare school.

Voor zowel het zwembad als de middelbare school zijn de investeringsramingen door gespecialiseerde bureaus geactualiseerd op basis van het prijspeil 2023. Deze ramingen liggen fors hoger dan de bedragen die tot nu toe zijn opgenomen in de begroting. Voor de gevolgen voor het zwembad wordt verwezen naar de programma Vrije Tijd.

De ambitie voor middelbare school pauzeren we tot 2028. De investering is daarom nu uit het investeringsplan gehaald. In 2028 kijken we opnieuw of we de ambitie van een middelbare school weer kunnen oppakken.

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs

Het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan 2024 - 2034 (IHP) kent een langere doorlooptijd dan eerder gepland. Dat komt onder andere doordat we aanvullend onderzoek deden naar de conditie van onze schoolgebouwen. Een extern adviesbureau heeft voor alle schoolgebouwen conditiescores opgesteld om de huisvestingsopgave voor de gemeente binnen de looptijd van het IHP in beeld te brengen. In het IHP is aangegeven dat ten minste één schoolgebouw in aanmerking komen voor nieuwbouw en/of renovatie. De kosten hiervoor zijn afhankelijk van de normbedragen voor onderwijshuisvesting uit de Verordening voorzieningen onderwijs.

Advisering complexe vraagstukken onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in haar schoolgebouwen. De ontwikkeling van moderne brede scholen, de verwachte groei van de leerlingaantallen en het actualiseren van het Integraal Huisvestingsplan maken dat het steeds vaker noodzakelijk is om specialistische expertise in te schakelen om de gemeente te ondersteunen bij complexe onderwijshuisvestingsvraagstukken. Hierbij valt te denken aan de verdeling van verantwoordelijkheden voor instandhouding van een schoolgebouw, verhuur en medegebruik, aansprakelijkheid, samenwerking in brede scholen, capaciteit en ruimtegebruik. Naar verwachting is € 25.000 nodig om in deze advieskosten te voorzien.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

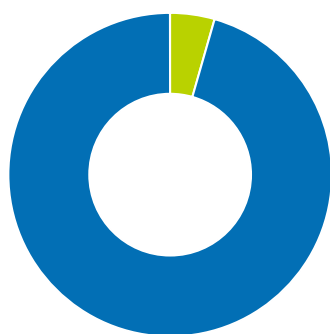
1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Subdoelen & activiteiten				
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen				
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs en opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten)				
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente				
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches)				
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang				
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut				
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD				
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen				
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn				
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners				
1.3.3 - Subsidieren voorschoolse VVE-instellingen				
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling				
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd				
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen				
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht				
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer				

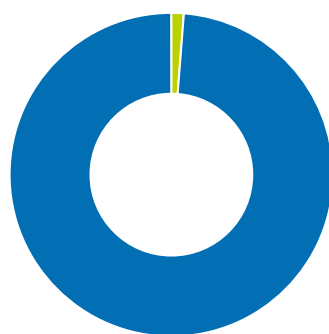
Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	6,5	16,5	0	0
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	92	110	100	100
% Vroegtijdig schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO	2,0 %	2,4 %	1,5%	1,5 %

Wat mag het kosten?

Onderwijs	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-4.876	-4.837	-4.785	-5.994
Structurele baten	1.360	1.360	1.360	1.360
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.516	-3.477	-3.425	-4.634
Incidentele lasten	-25	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-25	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-3.541	-3.477	-3.425	-4.634

Lasten

Baten

● Onderwijs
● overig

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2025	2026	2027	2028	Totaal	Afschrijving per jaar
Isoleren gymzaal Schoolstraat	19000				19.000	950
Vervangen LBK en ketels gymzaal Schoolstraat		180.000			180.000	9.000
Vloer/gevelisolatie gymzaal Noord en Noorderlicht		95.000			95.000	5.588
Bouw basisschool			6.800.000		6.800.000	136.000
Vervangen kunststof kozijnen inclusief glas Pr. Marijkeschool			150.000		150.000	6.000
Totaal	19.000	275.000	6.950.000	-	7.244.000	157.538

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Onderwijshuisvesting	-25			
Totaal nieuw beleid	-25	-	-	-

Gebiedsontwikkeling

Visie & strategisch doel

De ruimte in Diemen blijft beperkt. Het is daarom een uitdaging om alle verschillende ruimtelijke behoeften in te passen. De Omgevingsvisie Diemen 2040 geeft in grote lijnen de gewenste richting aan. In de Omgevingsvisie hebben we tot 2040 gekozen voor een gezond stedelijk dorp verbonden met een groen buitengebied. Hierbij is er een heldere scheiding tussen het stedelijke dorp en het groene buitengebied. In het stedelijke dorp zoeken we ruimte voor verschillende maatschappelijke opgaven, zoals de grote behoefte aan betaalbare woningen en aan voorzieningen zoals bijvoorbeeld sport, onderwijs en zorg. Deze ruimte zoeken we dus hoofdzakelijk binnen het bestaande bebouwde gebied. We vinden het belangrijk dat het buitengebied groen en rustig blijft en geen onderdeel gaat worden van het bebouwde gebied. Het Diemberbos, de Overdiempolder en Diempolder, de Diem en de Diemer Vijfhoek vormen samen een gebied waarin we de balans zoeken tussen natuur, kleinschalige recreatie, toegankelijkheid, klimaatadaptatie en energieopwekking.

Sinds 1 januari 2024 werken we met de Omgevingswet. De implementatie van de software is nog niet afgerond. We streven naar zo kort mogelijke vergunningprocedures. We willen dat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk producten digitaal kunnen aanvragen en dat wij ze zoveel mogelijk digitaal kunnen verlenen. Ook is sinds 1 januari het Diemens omgevingsplan in werking getreden. In de aankomende jaren wordt dit stapsgewijs vervangen door een nieuw omgevingsplan, in lijn met de Omgevingswet.

Wat betreft de grootschalige gebiedsontwikkelingen ronden we Plantage de Sniep, met name het gebied bij de Rietschuur, nu af. De ontwikkeling en realisatie van Holland Park West, met 750 woningen in de sociale huur, middeldure huur en de vrije sector, is volop gaande. In Holland Park Zuid is de ontwikkeling nog afhankelijk van het initiatief van de verschillende grondeigenaren. Voor het Steigerblok is gestart met de ontwikkeling van ruim 400 woningen. Het laatste bouwplan in Holland Park Oost is in aanbouw en de verhuur van de kleine 300 woningen is gestart. De eventuele inbreiding van de Campus, met een aandeel seniorenwoningen, is in onderzoek. De realisatie van Hof van Saan (135 woningen) is begonnen. De oplevering vindt plaats in 2025 en 2026. De gebiedsontwikkeling Diemen Zuid (Duran) gaat volgend jaar van start.

Voor de woningbouw in Buitenlust werken we een concreet plan uit nu het bestemmingsplan definitief is vastgesteld. Ook bij de Harmonielaan komt er een plan voor de ontwikkeling van sociale huurwoningen. Eind 2024 komt het ruimtelijke Programma van Eisen en de grondexploitatie in besluitvorming.

De nieuwe Woonvisie Diemen 2024 is vastgesteld. We actualiseren en versterken de lijn die we ingezet hebben met de Woonvisie 2018-2023 en voeren de uitvoeringsagenda uit.

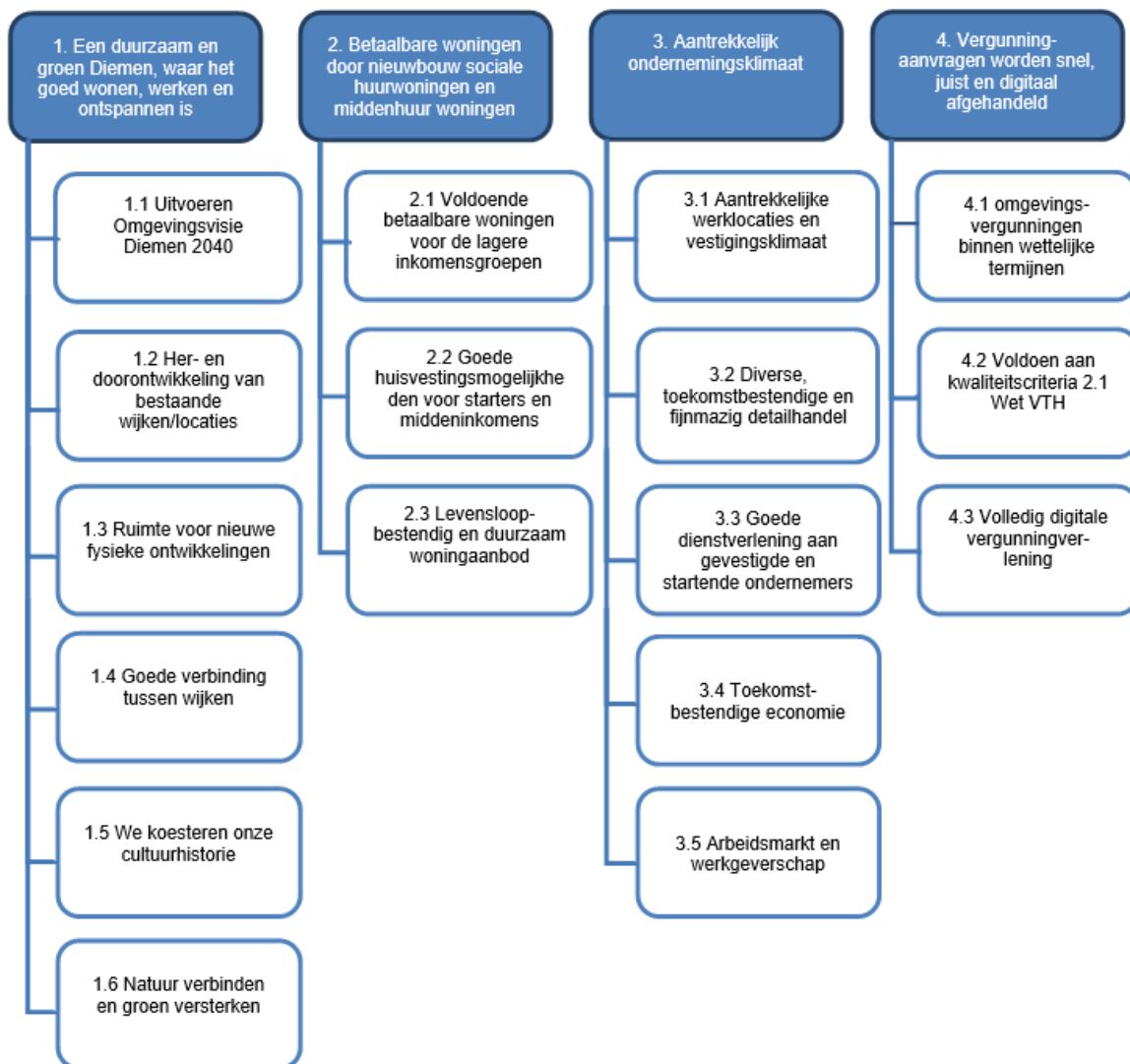
De sociale samenhang in de (jonge) wijk Holland Park verdient aandacht. We richten ons op de onderlinge verbondenheid binnen de wijk zelf. Dat doen we samen met de inwoners en betrokken partijen (zoals woningverhuurders) die hier actief zijn. Vervolgens richten we ons op het versterken van de sociale en fysieke verbindingen met de rest van Diemen.

We willen het aantrekkelijke ondernemingsklimaat behouden voor de gevestigde en startende ondernemers. Ook in 2025 zullen we nadrukkelijk aandacht besteden aan de grote groep Diemense zzp'ers. Zo loopt het ZAAI-traject door in 2025 en zullen wij in 2025 een

opvolging geven aan het traject 'zzp meets mkb'. We besteden daarnaast extra aandacht aan het bedrijventerrein Verrijn Stuart. Hiervoor werken we, in lijn met het coalitieakkoord, in samenspraak met de bedrijven door aan de toekomstvisie.

Doelstellingen in één oogopslag

Gebiedsontwikkeling

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene verordening ondergrondse infrastructuur;
- Omgevingsplan;
- Bouwverordening;
- Verordening nadeelcompensatie Diemen 2022;
- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV);
- Beleidsnota Cultuurhistorie ;
- Beleidsnotitie ondergronds bouwen 2003;
- Beleidsregels plaatsing GSM/UMTS masten 2009;
- Beleidsregels spandoeken;
- Bouwbeleidsplan;
- Detailhandelsvisie Diemen 2014 en Actualisatie voor Holland Park 2020;
- Erfgoedverordening Diemen 2023;
- Herziening erfpachtbeleid;
- Huisvestingsverordening Diemen 2022;
- Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 en Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 (Bijlage 1, Bijlage 2, Bijlage 3, Bijlage 4, Bijlage 5 & Bijlage 6)
- Nota standplaatsenbeleid;
- Natuurbeleidsplan Diemen (2009);
- Nota Grondbeleid actualisatie per 1-1-2019;
- Nota Grondprijzen actualisatie 2023;
- Nota Reclame in de openbare ruimte 2011;
- Omgevingsvisie Diemen 2040
- Regels voor verkoop openbaar groen 2006;
- Verordening doelgroepen woningbouw Diemen 2019;
- Verordening Startersleningen gemeente Diemen 2020;
- Welstandsnota;
- Woonvisie Diemen 2024
- Partiële herziening Omgevingsvisie Diemen 2040 t.b.v. opwek van wind- en zonne-energie

Autonome ontwikkelingen

Nieuwe wetgeving volkshuisvesting

De Wet betaalbare huur is per 1 juli 2024 ingaan. De wet zorgt dat verhuurders een huur vragen die past bij de kwaliteit van de woning. Zo regelt de wet dat het gemoderniseerde woningwaarderingssstelsel (WWS) gaat gelden voor middenhuurwoningen tot en met 186 punten. Ook krijgen huurders van de wet betere huurbescherming. Gemeenten moeten ingrijpen als verhuurders te veel huur vragen. Dit vereist capaciteit.

Het Wetsvoorstel versterking regie op de volkshuisvesting (Wvrv) ligt bij de Tweede Kamer. Deze wet heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het Rijk op het gebied van volkshuisvesting te versterken. De actuele opgave is groot en er is gecoördineerde en sturende inspanning van alle overheden nodig. Het voorstel bevat wijzigingen in verschillende wetten, zoals de Omgevingswet, Woningwet, Huisvestingswet 2014 en Wet Maatschappelijke ondersteuning 2015. Deze wijzigingen kunnen betekenen dat we de sturingsinstrumenten van de gemeente moeten aanpassen. We verwachten wetswijzigingen die zeggen dat de Woonvisie Diemen 2024 in 2026 op moet gaan in een volkshuisvestelijk programma. Dit programma bevat dan ook een lokale woon-zorgvisie. Al deze wetswijzigingen moeten vervolgens ook weer verankerd worden in onze verordeningen en beleidsregels. Dit brengt onder andere aanpassingen in de huisvestingsverordening, het omgevingsplan en de beleidsregels woonruimteverdeling en urgentie met zich mee.

Dit alles heeft impact op de ambtelijke capaciteit van de gemeente. We hebben behoefte aan meer (juridische) kennis en capaciteit. Naar naar verwachting hebben we voor het inschakelen van extern advies en begeleiding incidenteel € 50.000 nodig.

Grondhuur en erfpacht opbrengsten

Als gevolg van indexatie van bestaande huurcontracten in de afgelopen jaren en het incidenteel aangaan en of wijzigen van nieuwe huurcontracten voor de verhuur van grond nemen de structurele jaarlijkse inkomsten toe met € 73.000 van € 367.000 naar € 440.000.

Als gevolg van indexatie van bestaande erfpachtcontracten en oversluiten van contracten naar het nieuwe erfpachtregime nemen de structurele jaarlijkse inkomsten toe met € 33.000 van € 267.000 naar € 300.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Opstellen Omgevingsplan

In 2024 zijn we begonnen met het opbouwen van het Diemense Omgevingsplan. Dit is een verplicht onderdeel van de Omgevingswet voor alle gemeenten. Het Omgevingsplan vervangt de voormalige bestemmingsplannen en de verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan. Hiervoor heeft een gemeente tot 2032 de tijd.

Ambtelijk hebben we nu niet voldoende capaciteit en kennis om dit uit te voeren. Voor opstelling van dit plan hebben we ondersteuning nodig van externe bureaus voor het schrijven van de regels, het intekenen van contouren voor de werkingsgebieden en het adviseren en ondersteunen op inhoudelijk, strategische, projectmatig en besluitvormend gebied. Het gaat om € 130.000 incidenteel. De bedragen zijn ten opzichte van de kadernota gewijzigd op basis van de aanbesteding. Dit heeft tot gevolg dat er in de jaren 2026 en 2027 incidenteel extra budget nodig is.

Voor het opstellen van het Omgevingsplan Diemen is er de aankomende jaren incidenteel extra inzet nodig om het ruimtelijk beleid goed in het Omgevingsplan te laten landen. Naar verwachting bedragen de kosten hiervoor in de periode 2025 tot 2030 € 100.000 per jaar. Vooralsnog zijn de huidige rijksmiddelen die we ontvangen niet toereikend. Voor 2025 tot en met 2027 kunnen we een deel van het budget dekken door de vergoeding vanuit het Rijk voor de implementatie van de Omgevingswet.

Onderwerp	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Strategische ondersteuning + opstellen Casco & handboek Omgevingsplan (OP)	10.000	-	-	-	-	-
Opstellen eerste deel OP - Diemen Noord	115.000	-	-	-	-	-
Analyseren en adviseren regels Bruidsschat OP	-	-	-	-	-	-
Opstellen tweede deel OP - Diemen Zuid & Plantage de Sniep	-	115.000	63.000	-	-	-
Opstellen derde deel OP - Diemen Centrum & Buitengebied	-	-	55.000	40.000	-	-
Opstellen vierde deel OP - Holland Park & Bergwijkpark	-	-	-	40.000	40.000	-
Opstellen vijfde deel OP - Bedrijventerrein	-	-	-	-	40.000	40.000
Extra inhuur milieu	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Extra inhuur RO (transitie OP)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal	225.000	215.000	218.000	180.000	180.000	140.000
Dekking implementatiebudget bijdrage RIJK	169.000	116.500	131.262	-	-	-
Benodigd budget incidenteel	56.000	98.500	86.737	180.000	180.000	140.000

Economische zaken

Binnen Economische Zaken hebben we in 2024 twee extra doelstellingen vastgesteld. Het gaat om een toekomstbestendige economie en om arbeidsmarkt en werkgeverschap. In 2025 ontwikkelen deze nieuwe doelstellingen zich verder door een toekomstbestendige economie en arbeidsmarkt en werkgeverschap. Doelstelling is de regierol van de gemeente te vergroten en uitvoerende werkzaamheden af te bouwen. We denken aan:

- het verbeteren van het ondernemersklimaat en dienstverlening aan internationals;
- het bereiken en activeren van studenten op de Campus Diemen-Zuid in relatie tot het lokale bedrijfsleven;
- meer aandacht voor de energietransitie op bedrijventerreinen;
- verder intensiveren van de samenwerking met Ondernemend Diemen om meer regie te nemen op het gebied van circulariteit.

De provincie Noord-Holland en de Rijksoverheid hebben ook verschillende initiatieven om ondernemers te ondersteunen, bijvoorbeeld start-ups te helpen vergroten naar scale-ups. Vanaf 2025 ontstaat ruimte om meer aansluiting te zoeken bij dergelijke programma's vanuit Diemen.

Deze ontwikkeling leidt tot een beter ondernemersklimaat voor alle soorten ondernemers in Diemen, een betere toekomstbestendigheid van de lokale economie en een betere verbondenheid tussen en met het bedrijfsleven in Diemen. Als er concrete aanleiding is om hiervoor aanvullend budget beschikbaar te stellen, dan komen we hierop bij u terug bij een kwartaalbrief.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Het uitvoeren van de Omgevingsvisie Diemen 2040 met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen.
1.1.1 - Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen e.d. vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming. Plannen voor het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.
1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.2.1 - Afronden van de woningbouw in Plantage de Sniep door starten met de realisatie van nieuwbouw bij de Rietschuur.
1.2.2 - Realisatie van de woningbouwlocatie Holland Park West, inclusief inrichting van de openbare buitenruimte, onderzoeken beperkte uitbreiding/opwaardering van de Campus en het faciliteren van woningbouw in Holland Park Zuid.
1.2.3 - Afronden van woningbouw op het perceel Arent Krijtsstraat 1.
1.2.4 - Uitwerken en planologisch regelen van het woningbouwplan aan de zuidzijde van de woonwijk Buitenlust.
1.2.5 - Realisatie van het woningbouwplan Hof van Saan op de vrijkomende locatie aan de Weesperstraat en P.J. ter Beekstraat in Diemen Zuid, door het vertrek van het bedrijf Saan.
1.2.6 - Opstellen stedenbouwkundige en financiële randvoorwaarden woningbouw Harmonielaan ten behoeve van sociale woningbouw.
1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.3.1 - Zoeklocaties voor sociale woningbouw (o.a. Harmonielaan en Griend) beoordelen op haalbaarheid en via participatietraject met bewoners verder ontwikkelen.
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.4.1 - Versterken Noord Zuidas, o.a. door herinrichting van de omgeving van de spooronderdoorgang bij station Diemen.
1.4.2 - Versterken verbindingen tussen Holland Park en Diemen Zuid/Diemen Centrum door het aanpassen van de verkeersstructuur in Diemen Zuid.
1.5 - We koesteren onze cultuurhistorie.
1.5.1 - Benutten van bestaande cultuurhistorische waarden in alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
1.5.2 - Gebruiken van kunst en cultuur, mede omvattende cultuurhistorisch erfgoed, als middel om mensen in Diemen met elkaar te verbinden.
1.5.3 - Aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument ten einde deze met wettelijke bescherming beter in stand te kunnen houden (bijvoorbeeld Diemerdamersluis en individuele grafmonumenten op begraafplaats Rustoord)
1.5.4 - Opstellen nieuw erfgoed beleid.
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken
1.6.1 - Ontwikkelen van een Diemense "Hoofdgroenstructuur", mede door te investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.
1.6.2 - Investeren in allerlei vormen van recreatie (mits dit de natuurwaarden niet aantast). Bijvoorbeeld door realisatie (indien mogelijk) van een strandje aan De Diem. Samen met de partners in de Diemerscheg wordt gewerkt aan projecten uit het uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0, wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voorbereid en wordt gezocht naar een structurele oplossing voor het beheertekort van het Diemberbos.
1.6.3 - Versterken van de "ecologische hubfunctie" van groene plekken in de bebouwde kom, zoals park Spoorzicht.

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen
2.1.1 - Uitvoering van de Prestatieafspraken met de woningcorporaties en het HPD, gericht op optimale betaalbaarheid, beschikbaarheid, aanpasbaarheid en duurzaamheid van sociale huurwoningen in Diemen.
2.1.2 - Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma uit de Woonvisie Diemen 2024.
2.1.3 - Meewerken aan realisatie van het aandeel betaalbare huurwoningen in het woningbouwprogramma voor de ontwikkelingen in Holland Park West, Holland Park Campus en Holland Park Zuid alsmede op andere te ontwikkelen locaties zoals Buitenlust, Harmonielaan, Rietschuurhof en Hof van Saan.
2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens
2.2.1 - Het blijven promoten van het aanvragen van startersleningen.
2.2.2 - Het benutten van de wettelijke ruimte voor het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Diemen en andere doelgroepen.
2.2.3 - Het bevorderen van de doorstroming middels het uitvoeren van de afspraken zoals genoemd in de Prestatieafspraken met woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen, waaronder Van Groot naar Beter.
2.2.4 - Voorlichting over het gebruik van woonruimte naar aanleiding van de Huisvestingsverordening 2022 voor woningeigenaren en verhuurders en voorlichting voor huurders via het Steunpunt Wonen.
2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod
2.3.1 - Bij nieuwbouw is het uitgangspunt dat de woningen voldoen aan Woonkeur (Woonkeur tenzij als daar afspraken over zijn gemaakt) om de levensloopbestendigheid van woningen te waarborgen.
2.3.2 - Bij nieuwbouw is de norm om aardgasvrij te bouwen en te voldoen aan de wettelijke BENG (bijna energieneutrale gebouwen) norm. Waar mogelijk streeft de gemeente naar energieneutrale nieuwbouw en zo mogelijk energiepositief.
2.3.3 - Voor de bestaande woningen voert de gemeente een isolatieprogramma uit om energie te besparen en de transitievisie warmte om wijkgericht van het aardgas af te gaan (zie paragraaf duurzaamheid thema Energie & klimaat)
2.3.4 - Onderdeel van de nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties en het HPD is een afspraken set over duurzaamheid

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Omvang voorraad sociale huurwoningen in beheer van woningcorporaties	3.042 ¹⁶	3.042 ¹⁶	3.042	3.072
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Subdoel 2.2 Aantal verstrekte startersleningen	1	1	2	5
Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	27,6%	6,64%	15,7%	10,0%
% Demografische druk	56,4	56,6	NB	NB

¹⁶ Op basis van de monitor prestatieafspraken, alleen zelfstandige sociale huurwoningen.

3. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Subdoelen & activiteiten	
3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat	
3.1.1 - Continueren van periodieke overleggen met bedrijven en instellingen op Bergwijpark/Holland Park, de bedrijventerreinen en met Ondernemend Diemen. Daarnaast wordt een maal per jaar een schouw gelopen op de bedrijventerreinen.	
3.1.2 - Wij steunen initiatieven van ondernemers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.	
3.1.3 - In de Daarom Diemen campagnes aandacht besteden aan het Diemense bedrijfsleven.	
3.1.4 - Om voor huidige en toekomstige werknemers en bedrijven aantrekkelijk te blijven gaan we door met het verhogen van de verblijfswaarde, het onderhouden van de openbare ruimte, instellen van parkeerregulering (indien nodig) en dergelijke.	
3.1.5 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan (deel)regionaal beleid op het gebied van economische zaken.	
3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur	
3.2.1 - Continueren van de periodieke en incidentele overleggen met winkeliersverenigingen (en waar mogelijk eigenaren/beheerders van winkelpanden en -centra)	
3.2.2 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan het regionale beleid op het gebied van detailhandel.	
3.3 - Goede kwaliteit dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven	
3.3.1 - Persoonlijke advisering aan in (financiële) moeilijkheden verkerende ondernemers.	
3.3.2 - Persoonlijke advisering aan ondernemers die ruimte zoeken.	
3.3.3 - Organisatie jaarlijks netwerkevent (Vaart in Diemen) voor alle Diemense ondernemers in samenwerking met Ondernemend Diemen.	
3.3.4 - Doorgaan met het ZAAI-traject voor startende ondernemers.	
3.3.5 - Opvolging geven aan het ZZP meets MKB-initiatief en daarmee faciliteren in de behoefte van zzp'ers om met elkaar te kunnen (net)werken.	
3.3.6 - Doorgaan met de digitale ondernemersnieuwsbrief om de lokale ondernemers van informatie te voorzien.	
3.3.7 - Doorgaan met de Welkomstbrochure voor ondernemers die zich nieuw in Diemen vestigen, om hen te informeren over de belangrijkste 'spelregels' over het ondernemen in Diemen.	
3.4 - Toekomstbestendige economie	
3.4.1 - Thema's: circulaire economie, natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie, luchtkwaliteit en schone mobiliteit behandelen tijdens de verschillende overleg soorten met de lokale bedrijven en ondernemers en via de nieuwsbrief.	
3.4.2 - Continueren van het jaarlijkse onderzoek naar de leegstand en ontwikkelingen op de lokale kantorenmarkt middels een kantorenmonitor. Tevens meewerken aan regionale afstemming om leegstand en/of tekorten aan te pakken en te voorkomen (via onder andere PlaBeKa).	
3.4.3 - Starten met trajecten op het gebied van energiebesparing binnen de duurzaamheidskaders op de bedrijventerreinen.	
3.4.4 - Doorgaan met het promoten van het zakelijk regionaal energieloket en Daarom Duurzaam Diemen onder de lokale ondernemers.	
3.5 - Een goede arbeidsmarkt en werkgeverschap	
3.5.1 - Aandacht blijven besteden in de nieuwsbrieven aan de problematiek en de hulp aan ondernemers/werkgevers met schulden.	
3.5.2 - De samenwerking met Regionaal Werkcentrum Groot Amsterdam en het Werkgevers Servicepunt blijven opzoeken.	
3.5.3 - Uitvoeren van ondersteunende acties om asielzoekers en moeilijk bemiddelbare uitkeringsgerechtigden te helpen participeren in de arbeidsmarkt.	

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025
Subdoel 3.1 Percentage leegstand van kantoorruimte (onverhuurd) per 1 januari	15%	13,4%	14,4%	12,5%
Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025
Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	1481	1562	1600	1625

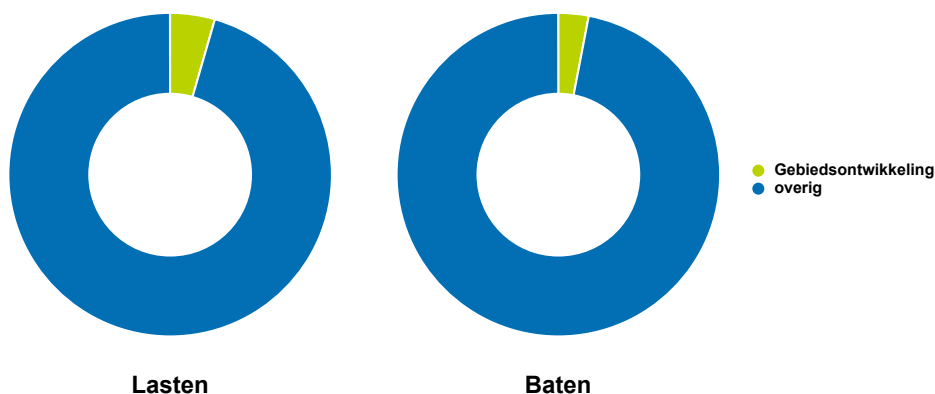
4. Vergunningaanvragen worden snel, juist en digitaal afgehandeld

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Omgevingsvergunningen binnen wettelijke termijnen
4.1.1 - Er wordt gewerkt conform processen die Lean en duidelijk beschreven zijn
4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH
4.2.1 - Uitvoering en afstemming van processen in samenwerking met andere gemeenten
4.3 - Volledig digitale vergunningverlening
4.3.1 - Gerichte kanaalsturing (website en klantcontacten) richting digitale aanvraag
4.3.2 - Faciliteren van aanvragers die (nog) niet digitaal werken

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Subdoel 4.1 % van de omgevingsvergunningsaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld (wettelijke termijn is 8 weken)	40%	23%	80%	80%

Wat mag het kosten?

Gebiedsontwikkeling	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-3.386	-3.416	-3.391	-3.538
Structurele baten	1.938	1.973	1.950	2.097
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-1.448	-1.444	-1.441	-1.441
Incidentele lasten	-1.560	-1.421	-1.409	-1.371
Incidentele baten	916	863	877	747
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	463	459	444	444
Saldo incidenteel	-181	-99	-88	-180
Saldo van baten en lasten	-1.629	-1.542	-1.529	-1.621

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				Totaal	Afschrijving per jaar
	2025	2026	2027	2028		
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Opstellen Omgevingsplan	-55	-100	-88	-180
Nieuwe landelijke wetgeving en consequenties voor de gemeente Diemen	-50			
Woonvisie Diemen 2024				
@ Grondhuur en Erfpacht opbrengsten	105	105	105	105
Totaal nieuw beleid	-	5	17	-75

Leefomgeving en klimaat

Visie & strategisch doel

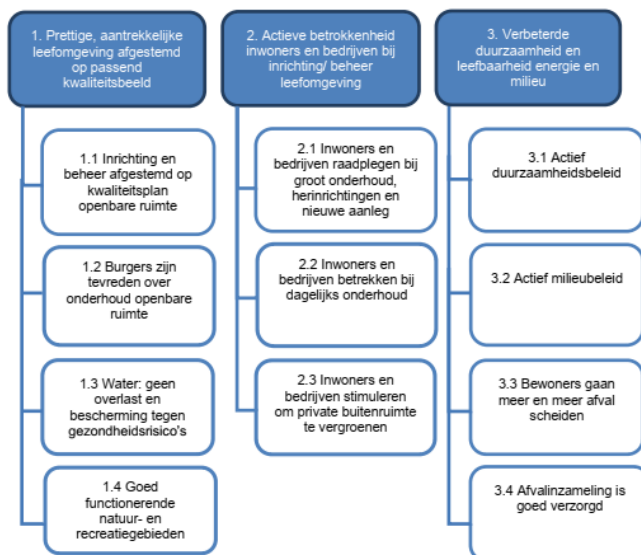
Op het gebied van duurzaamheid en klimaat kennen we in Diemen grote uitdagingen. De huidige situatie op de energiemarkt maakt het nog urgenter om stappen te zetten. Daarbij houden we rekening met kwetsbare groepen, bijvoorbeeld door het uitvoeren van het actieplan energiearmoede.

Diemen werkt integraal aan een prettige leefomgeving. We zetten daarbij sterk in op betrokkenheid van bewoners bij onderhoud, inrichting en beheer van de openbare ruimte. We dragen zorg voor een schoon, technisch goed onderhouden en ingerichte, sociaal veilige openbare ruimte.

We houden de ecologische structuur van Diemen in stand en zorgen voor een goede balans tussen natuur en recreatie.

We blijven investeren in energietransitie, klimaatadaptatie, het verbinden van onze natuur en verkleinen van onze afvalberg. We zetten in op een gezonde leefomgeving met een goede luchtkwaliteit en een lage geluidbelasting. Diemen handhaaft de regelgeving waar de leefomgeving dat nodig heeft.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Afvalplan 2020
- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV)
- Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur 2024 (AVOI)
- Beheers- en onderhoudsplan kunstwerken 2010
- Beleidsnota dierenwelzijn
- Beleidsnota Openbare verlichting 2014
- Beleidsplan beheer wegen 2013
- Beleidsregel plaatsen scootsafes
- Bestuursakkoord Water
- Boomverordening 2010
- Collectebeleid
- Draaiboek evenementen
- Duurzaamheidsagenda 2020-2025
- Gedragscode Flora en Faunawet gemeente Amsterdam & gemeente Diemen
- Gemeentelijk Waterplan 2010-2028
- Groenplan Diemen 2011-2016 & (Update Groenplan 2018)
- Groengebied Amstelland: Ambitiedocument "Sprong naar de toekomst" 2023
- Integraal vergunnings, toezichts- en handhavingsbeleid gemeente Diemen 2019-2022
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte: Verbinden, ontmoeten en thuiskomen
- Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022
- Marktverordening en marktreglement
- Nationaal Bestuursakkoord Water
- Natuurbeleidsplan Diemen 2009
- Nota Bodembeheer
- Omgevingsrecht Diemen
- Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014-2016
- Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte 2022-2026
- Programma Klimaatadaptatie 2024-2028
- Programmaboek Kwaliteitsplan Openbare Ruimte 2022-2024
- Regionale energiestrategie
- Spelen, bewegen en Ontmoeten in Diemen voor alle leeftijden
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen"
- Terrassenbeleid
- Transitievisie warmte
- Uitvoeringsbesluit op basis van de afvalstoffenverordening
- Verordening afvalstoffenheffing
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)
- Verordening lijkbezorgingsrechten
- Verordening rioolheffing
- Verordening duurzaamheidslening 2021 Diemen

Nieuwe ontwikkelingen

Programma duurzaamheid

In de afgelopen kabinetsperiode vonden uitkeringen voor de uitvoering van Klimaatbeleid plaats via een grote hoeveelheid Specifieke Uitkeringen (SPUK's) met gedefinieerde bestedingsdoelen, termijnen en rapportageverplichtingen. Dit betekent dat er weinig vrijheid is bij de besteding van de toegekende klimaatbudgetten en de programmering van klimaatbeleid. Diverse SPUK's lopen door in 2025 en verder.

In 2025 gaan we de duurzaamheidsagenda evalueren. Vervolgens zullen we in samenwerking met de gemeenteraad en de samenleving werken aan een nieuwe uitvoeringsagenda voor de periode 2026 – 2030.

Andere nieuwe activiteiten in 2025 vanuit het duurzaamheidsprogramma zijn:

- Opstellen van een soortenmanagementplan en aanleg alternatieve verblijven voor vleermuizen¹⁷.
- Opzetten en beheren van een klantvolgsysteem voor de wijkgerichte aanpak om van het aardgas af te gaan (uitvoering van de transitievisie warmte).¹⁸

Plaagdierbeheersing

Het voorkomen van overlast door plaagdieren is een gemeentelijke taak. Voor inwoners en bedrijven is de gemeente het eerste aanspreekpunt bij overlast van knaagdieren en andere plaagdieren. Denk hierbij aan ratten, muizen en de Amerikaanse rivierkreeft.

Voor de bestrijding van ongedierte in de openbare ruimte is een aantal collega's opgeleid. Bestrijding in en om het huis of bedrijf is voor de eigenaar van het pand. Ongedierte houdt echter geen rekening met perceelsgrenzen. Nu we merken dat de overlast van plaagdieren toeneemt, is het de wens om ongediertebeheersing integraler aan te pakken.

Deze integrale aanpak bestaat uit het monitoren van plaagdieroverlast, het informeren van bewoners, in gesprek gaan met woningeigenaren en woningbouwverenigingen en het nemen van preventieve maatregelen. Uitgangspunt is preventie, maar als dit niet voldoende werkt, hoort ook bestrijding bij de aanpak. We werken nauw samen met het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD).

Een integrale aanpak vraagt meer dan voorheen continue inspanning en aansturing door een adviseur plaagdierbeheersing. Hiervoor willen we zo'n adviseur toevoegen aan team Wijkbeheer (€ 80.000). Deze kan zich dan volledig richten op het plaagdierbeheersing en niet meer in een combi-functie. Dat maakt de aanpak effectiever.

Naast deze nieuwe functie is een budget van € 10.000 nodig voor het inzetten van middelen op het gebied van bestrijding, informatie en kennisontwikkeling.

¹⁷ De Raad van State heeft uitspraak gedaan over voldoende ecologisch onderzoek bij isolatie van dak en spouwmuur van woningen. Om isolatie van woningen en gebouwen mogelijk te blijven maken moeten gemeenten een soortenmanagementplan opstellen en alternatieve verblijven voor vleermuizen gaan aanleggen.

¹⁸ Een klantvolgsysteem is een database waarin gegevens over klanten staan. In het geval van de warmtetransitie en de opgave om van het aardgas af te gaan gaat het om een database waarbij per woonadres kan worden bijgehouden: Wie contactpersonen zijn. Wat openbare en aangeleverde gegevens over de huidige energiesituatie en energieprestatie zijn welke contactmomenten er geweest zijn en welke afspraken daarbij gemaakt zijn wat wensen, behoeften en openstaande vragen zijn. De database wordt conform de privacyregulering gevuld met openbare gegevens en aanvullende benodigde gegevens waar bewoners hun toestemming voor hebben gegeven. De toegang tot benodigde gegevens waarvoor inwoners toestemming hebben gegeven wordt daarbij beperkt tot alleen de medewerkers die direct betrokken zijn bij de energietransitie

Voorziening voor realiseren faunavoorzieningen

Vanuit het uitvoeringsprogramma Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 willen we faunatunnels, keienpassages en andere voorzieningen maken. Deze hebben we tot nu toe ingepast in reguliere (grote) onderhoudsprojecten. Financieel is dat niet langer haalbaar.

Om faunavoorzieningen te kunnen blijven aanleggen, is extra budget nodig. Idealiter zouden we de dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen willen verhogen. Faunavoorzieningen zijn niet standaard opgenomen in het onderhoudsplan. Bij het opstellen van een projectplan onderzoeken we of faunavoorzieningen nodig zijn en ingepast kunnen worden. Het benodigd budget per jaar verschilt. Inschatting is dat de kosten gemiddeld € 20.000 per jaar bedragen. Voorstel is dit budget structureel op te nemen.

Ontwikkeling rioolheffing

In april 2024 heeft de gemeenteraad het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 vastgesteld. Onderdeel van dit programma is een kostendekkingsplan. Dit plan gaat over de kosten voor het verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het kostendekkingsplan vormt de onderbouwing voor de gemeentelijke rioolheffing.

De aandacht voor klimaatadaptatie is de afgelopen jaren toegenomen en de gemeente Diemen loopt daarbij voorop. De ambitieuze normen om wateroverlast en droogteschade te voorkomen vragen door de klimaatverandering een grotere inspanning dan in het verleden. Ook leggen de gestegen aannemerskosten en materiaalkosten een grotere druk op de toekomstige uitgaven. Om ervoor te zorgen dat de gemeente ook in de toekomst voldoet aan haar zorgplicht zijn we in het Programma Klimaatadaptatie uitgegaan van een stijging van de rioolheffing in 2025 met € 5,- per huishouden, aanvullend op de correctie voor de inflatie. In deze begroting is deze stijging verwerkt.

Zwerfafval

De huidige budgetten voor zwerfafval zetten we in voor educatie en participatietrajecten, inclusief bijbehorende materiaal zoals het aanbrengen van klepjes op prullenbakken. Jaarlijks doen we veel extra om zwerfafval op te ruimen, met name door meer inzet van Pantar in de vorm van vuil pikken en gebruik van een veegmachine. Willen we de huidige inzet op het opruimen van zwerfafval continueren, dan is er structureel € 50.000 extra nodig. Het verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de hoeveelheid plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners, is ook benoemd in het coalitieakkoord.

Beheer openbare ruimte

Het beheer van de openbare ruimte is de afgelopen jaren duurder geworden. Dit heeft grofweg twee oorzaken. Onze eisen aan de beleving van de buitenruimte veranderd. We waarderen een groene, biodiverse en inclusieve omgeving meer dan vroeger. Ook stelt het veranderende klimaat eisen aan ons. We doen ons best om verdere verandering te voorkomen en passen ons aan door te kiezen voor een klimaatadaptief Diemen.

Sinds 2022 sluiten we onderhoudscontracten af voor het groenonderhoud in Diemen. Het begrote budget blijkt de laatste jaren niet toereikend. De belangrijkste redenen hiervoor zijn prijsstijgingen en een verandering in het contract met Pantar. Als we onderhoud willen blijven uitvoeren volgens de vastgestelde kwaliteit, is er jaarlijks een structureel tekort van € 220.000. Als we de bijdrage niet verhogen, zorgt dit ervoor dat we niet kunnen voldoen aan de afspraken over de kwaliteit van ons groenbeheer. Achterstallig onderhoud, herstelwerk en klachten zijn dan het gevolg. Dit brengt ook de nodige kosten met zich mee. Voorstel is in 2025 het tekort van € 220.000 in 2025 incidenteel te dekken.

Momenteel werken we aan een nieuwe integrale beleidsvisie waarin we de Omgevingsvisie vertalen naar de openbare ruimte. De uitdagingen van deze tijd krijgen daarmee de plek die zij verdienen. Daarbij maken we inzichtelijk wat de structurele gevolgen van het beleid zijn.

Voor het opstellen van de beleidsvisie zijn de beheerlasten voor het huidige areaal bepaald aan de hand van landelijke kentallen. Het beheer van de Diemense openbare ruimte vraagt volgens de huidige berekening aanzienlijk meer geld dan momenteel begroot. Om het beheer in 2025 op het gewenste niveau uit te voeren zijn daarom incidenteel aanvullingen nodig. Begin 2025 maken we de integrale, structurele financiële afweging voor de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Prettige en aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op een daarbij passend kwaliteitsbeeld

Subdoelen & Activiteiten
1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.1.1 - Bijdragen aan meer differentiatie in beheer, gebruik en inrichting door het toepassen handboek openbare ruimte
1.1.2 - Uitvoering beheer conform programma groot onderhoud openbare ruimte
1.1.3 - Aanleggen van ontmoetingsplekken en verhogen van groene verblijfskwaliteit in de openbare ruimte (aanbrengen steigers, hondenspeelplaats, speelvoorzieningen, parkzitjes, ligweiden enzovoorts).
1.1.4 - Bevordering van de biodiversiteit (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit)
1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.2.1 - Uitvoeren geüpdatete zwerfafvalplan
1.2.2 - Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden conform onderhoudsprogramma wegen, openbare verlichting, water, groen, speelterreinen en kunstwerken
1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater
1.3.1 - Uitvoeren van het stedelijk waterbeheer door te voldoen aan de zorgplicht afvalwater, hemelwater en grondwater.
1.3.2 - Uitvoeren van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.
1.3.3 - Onderhouden van oevers met aandacht voor ontwikkelen van biodiversiteit in natuurvriendelijke oevers (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit).
1.3.4 - Uitwerken en implementeren van klimaatadaptatieve maatregelen openbare buitenruimte. Voeren van risicodialogen met bedrijven, burgers en vitale functies.
1.4 - Natuur verbinden en beleven
1.4.1 - Natuur verbinden en versterken (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit).
1.4.2 - Natuurbeleven versterken (zie Programma Gebiedsontwikkeling)

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving

Subdoelen & Activiteiten
2.1 - Inwoners en bedrijven raadplegen bij groot onderhoud, herinrichtingen en nieuwe aanleg
2.1.1 - Overleg met belanghebbenden op basis van uitgangspunten en schetsontwerpen en voorlopig ontwerp voor herinrichtingsprojecten
2.1.2 - Houden van voorlichtingsbijeenkomsten en inspraakmogelijkheden (soms als workshop) bij herinrichtingsprojecten
2.1.3 - Ideeën en verbeteringsvoorstellen van inwoners en bedrijven gebruiken bij herinrichting en nieuwe aanleg.
2.2 - Inwoners en bedrijven betrekken bij het uitvoeren van dagelijks onderhoud
2.2.1 - Inwoners en bedrijven actief uitnodigen bij uitvoering van projecten en specifiek wijzen op participatiemogelijkheden
2.2.2 - Inwoners stimuleren tot en ondersteunen bij participatieprojecten
2.2.3 - Verbeteren van communicatie over de afhandeling van door inwoners ingediende meldingen over openbare ruimte
2.3 - Inwoners en bedrijven stimuleren om private buitenruimte te vergroenen
2.3.1 - Deelnemen aan operatie Steenbreek, die inwoners en bedrijven stimuleert en helpt bij groene initiatieven
2.3.2 - Bomen uitdelen die inwoners in hun eigen tuin kunnen aanplanten

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van duurzaamheid en milieu

Subdoelen & Activiteiten
3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak
3.1.1 - Uitvoeren van het Duurzaamheidsprogramma (zie paragraaf Duurzaamheid)
3.2 - Actief milieubeleid
3.2.1 - Inbrengen en toetsen van milieu-eisen bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
3.2.2 - Aanpak luchtkwaliteit (zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid)
3.2.3 - Aanpak geluidhinder (zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid)
3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.3.1 - Inzetten op het verminderen van restafval conform Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelstellingen (100kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) en het coalitieakkoord (een significante stap zetten richting die doelstelling). Zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie.
3.3.2 - Uitvoeren van aanpassing(en) in wijze van afvalinzameling (zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie)
3.3.3 - Versterken van de communicatie en voorlichting (zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie)
3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd
3.4.1 - Toezien op de uitvoering van de overeenkomst afvalinzameling
3.4.2 - Meldingen verzamelen en met Meerlanden zorgen voor structurele oplossingen

Verplichte indicatoren (verplicht)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
% hernieuwbare elektriciteit	8,1%	n.n.b.	9,2%	12,5%
Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar ¹⁹	186	180	170	180

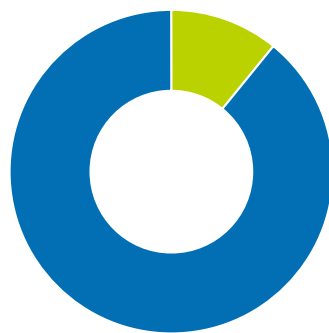
¹⁹ Om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) wordt er toegewerkt naar die 100 kg per inwoner per jaar.

Wat mag het kosten?

Leefomgeving en klimaat	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-24.663	-24.706	-24.890	-24.845
Structurele baten	11.925	11.946	12.197	12.225
Toevoegingen aan reserves	-80	-120	-122	-124
Onttrekkingen aan reserves	8	11	11	11
Saldo structureel	-12.811	-12.869	-12.804	-12.733
Incidentele lasten	-220	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-220	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-13.031	-12.869	-12.804	-12.733

Lasten

Baten

● Leefomgeving en klimaat
● overig

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					Afschrijving per jaar
	2025	2026	2027	2028	Totaal	
PVC-riool Bergwijckpark-Zuid + relinen betonriool	1.164.000				1.164.000	46.560
Aanschaf nieuwe bomen 2025	225.000				225.000	7.500
PVC riolering Stammerdijk	100.000				100.000	4.000
Vervangen Iveco wagen nr.12 bestrating	88.000				88.000	17.600
Vervanging Iveco Daily nr.10 (plantsoenen)	65.000				65.000	13.000
Verv. elektr. install. en LED gebouwen Rustoord	22.000				22.000	1.100
Gevelisolatie gebouwen Rustoord	12.000				12.000	600
PVC riool Akkerland		2.178.000			2.178.000	87.120
PVC riolering Kruidenhof		2.066.000			2.066.000	82.640
PVC riolering Julianaplantsoen		696.000			696.000	27.840
verv onderheid riool hoofdassen		500.000			500.000	8.333
PVC riool Flats Rode Kruislaan		276.000			276.000	11.040
PVC riolering hoofdassen		244.000			244.000	9.760
Aanschaf nieuwe bomen 2026		225.000			225.000	7.500
PVC riolering Buitenlust		130.000			130.000	5.200
LED-verlichting openbare buitenruimte		70.000			70.000	3.500
PVC riolering Diemerdreef			1.123.000		1.123.000	44.920
Vervangen luchtbehandelingskast gebouw A gemeentew			270.000		270.000	13.500
PVC riolering Sportplein Biesbosch			150.000		150.000	6.000
PVC riolering Achterplein Gemeentehuis			133.000		133.000	5.320
PVC riolering Verrijn Stuart				2.727.000	2.727.000	109.080
PVC riolering Polderland				1.747.000	1.747.000	69.880
Totaal	1.676.000	6.385.000	1.676.000	4.474.000	14.211.000	581.993

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Plaagdierbeheersing	-90	-90	-90	-90
Voorziening voor realiseren faunavoorzieningen	-20	-20	-20	-20
@ Ontwikkeling Rioolheffing	-			
@ Zwerfafval	-50	-50	-50	-50
@ Groenonderhoud	-220			
Totaal nieuw beleid	-380	-160	-160	-160

Verkeer

Visie & strategisch doel

Om in te spelen op alle veranderingen in mobiliteit ontwikkelen we de integrale Mobiliteitsvisie Diemen. Deze visie geeft aan hoe we het verkeer- en vervoerbeleid voor de komende tien jaar gaan vormgeven. Het Beleidskader Mobiliteit van de Vervoerregio Amsterdam en de Omgevingsvisie Diemen 2040 zijn belangrijke kaders voor deze gemeentelijke visie. Dit beleid stellen we op samen met inwoners en bedrijven en regionale partners (zoals het GVB en de Vervoerregio Amsterdam).

De maximumsnelheid op rijkswegen is een belangrijke factor voor betere luchtkwaliteit en lagere geluidsbelasting. We zijn daarom voorstander van het verlagen van de maximumsnelheid op de Ring A10 en de A1 in Diemen naar 80 kilometer per uur. We onderzoeken of en hoe we in Diemen aan kunnen sluiten op de milieuzones die de gemeente Amsterdam invoert ter verbetering van de leefbaarheid in de stad.

Het behoud van het huidige aanbod aan openbaar vervoer is zeer belangrijk voor de inwoners van Diemen. Dit standpunt zal Diemen in de relevante regionale overleggen nadrukkelijk uitdragen. Bijzondere aandacht vragen we voor de positie van station Diemen Zuid als belangrijk OV-knooppunt, de toekomstige opzet van het metrostelsel en een mogelijk nieuwe metroverbinding van Amsterdam naar Almere (IJmeerverbinding).

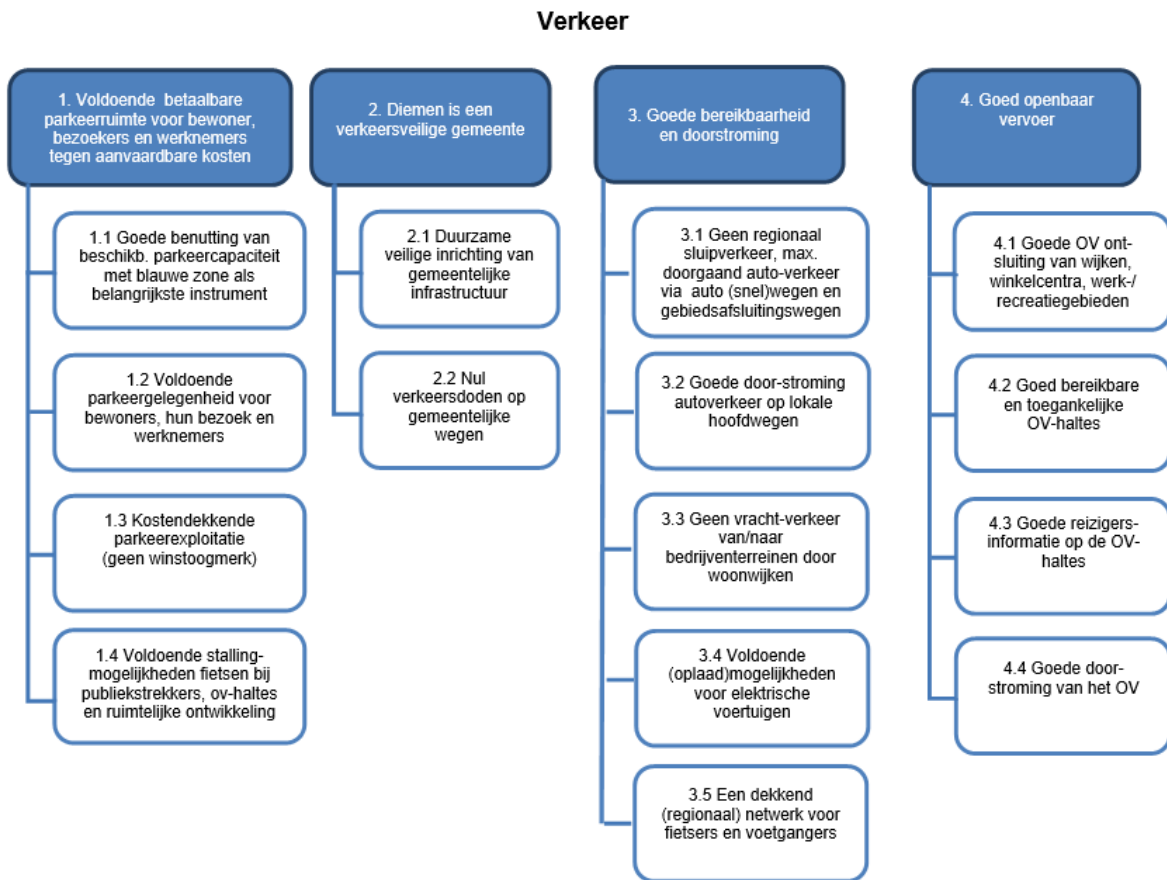
De verkeersstructuur in Diemen Zuid passen we aan. Als onderdeel van dit project leggen we onder meer een rotonde aan en stelden we de busbaan open voor autoverkeer. Dit gaat gepaard met een kwalitatieve impuls voor het gebied rond de busbaan.

De verkeersveiligheid houdt onze aandacht. Het aantal wegvakken met een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur willen we uitbreiden binnen de bebouwde kom. We letten op de kwetsbare doelgroepen in het verkeer (voetgangers en fietsers). Bijvoorbeeld door het aanleggen van veilige oversteken en het aanpassen van de fiets- en voetgangersoversteek op de Weteringweg. We stimuleren het per fiets of te voet halen en brengen van kinderen van en naar school.

Actueel op dit moment is het gebruik van fatbikes. Met name illegale (opgevoerde) fatbikes zorgen voor overlast en verkeersonveiligheid. We volgen in deze nadrukkelijk de landelijke ontwikkelingen en hebben de wens om een leeftijdsgrens vast te stellen voor het gebruik van een fatbike. Verder nemen we contact op met de politie om in gezamenlijkheid te bekijken hoe overlast door (illegale) fatbikes zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

We stimuleren elektrisch rijden door het uitbreiden van de openbare laadmogelijkheden.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal (Vervoerregio Amsterdam):

- Beleidskader Mobiliteit (2023);
- Beleidskader Inclusieve Mobiliteit (2020);
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2025-2033 (2023);
- Metrokader (2023);
- Strategische Visie Mobiliteit (2016);
- Multimodaal Toekomstbeeld MRA (2021)

Gemeentelijk:

- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV);
- Beleidsnota Elektrisch rijden en opladen in Diemen (2019);
- Beleidsnotitie Autodelen (2013);
- Parkeerbeleidsplan 2021;
- Parkeerverordening

Autonome ontwikkelingen

Parkeerexploitaties

Opnieuw verwachten we in 2025 meer opbrengsten uit parkeren. Daartegenover staat de inzet van personeel voor de afhandeling van boetes en bezwaren. Dit geldt voor alle zones waarin een vorm van parkeerregulering wordt toegepast: blauwe zones, vergunninggebieden en zones met betaald parkeren.

We stellen voor om zowel de parkeerinkomsten als de kosten voor de inzet van personeel en handhaving te verhogen met € 200.000. Hierdoor is dit nagenoeg kostenneutraal.

De inkomsten uit de automaten waarvan een gedeelte moet worden doorgestort aan de eigenaar van de parkeergarage in het winkelcentrum, vertoont een trendmatige verhoging. Deze lijkt stabiel te zijn sinds het einde van corona. We stellen voor om voor de begroting deze baten en lasten te verhogen met € 50.000.

Onze huidige aanbieder stopt zijn dienstverlening in Nederland. Met ingang van 2025 zal de controle met de scanwagens als gevolg van een nieuwe aanbesteding worden uitgevoerd door een ander bedrijf. De verwachting is dat de kosten gelijk blijven.

Nieuwe ontwikkelingen

Lobby openbaar vervoer voorzieningen

Diemen is goed bereikbaar met het openbaar vervoer en we vinden het belangrijk dat dit zo blijft. Voor onze bewoners maar ook voor onze bedrijventerreinen. Het grootste deel van het openbaar vervoer in Diemen (metro, tram en bus) verzorgt het GVB met als opdrachtgever de Vervoerregio Amsterdam. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet en zullen op de passende momenten de Diemense belangen inbrengen, zoals bij de jaarlijkse vervoerplannen van het GVB. Hetzelfde geldt voor de bediening van de twee NS-stations in Diemen en de jaarlijkse voorstellen van NS voor aanpassingen in de dienstregeling. Via de Vervoerregio en ook de Metropoolregio Amsterdam zullen wij opkomen voor een goede bediening van de NS-stations Diemen en Diemen Zuid.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie en actualisatie Parkeerbeleidsplan

Na het vaststellen van de Mobiliteitsvisie stellen we een uitvoeringsprogramma op met concrete projecten en het actualiseren van deelplannen. Eén van deze deelplannen die op korte termijn moet worden opgepakt is het Parkeerbeleidsplan 2021. We wegen onder andere af de signalen rondom het verlagen van de parkeernorm in Holland Park en het al dan niet uitbreiden van de blauwe zone in Diemen Noord (o.a. Zeezicht). Daarom stellen we voor de de actualisatie van het Parkeerbeleidsplan 2021 op te nemen in de begroting van 2025, hiervoor een bedrag van € 25.000 te reserveren. Die willen we dekken uit de bestaande parkeerexploitatie. Naast dit bedrag stellen wij voor om ook € 25.000 in de begroting van 2025 op te nemen voor het opstellen van het Uitvoeringsprogramma als uitvloeisel van de Mobiliteitsvisie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Voldoende parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten

Subdoelen
1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument
1.1.1 - Uitbreiden en bijsturen parkeerregulering op basis van resultaten parkeermonitoring en klachten van bewoners en ondernemers en op basis van nieuwe ontwikkelingen (o.a. regelgeving en ICT)
1.1.2 - Parkeermonitoring door middel van meting van de parkeerdruk en op basis van ontvangen parkeerklachten
1.1.3 - Uitvoering geven aan het actualiseren van het Parkeerbeleidsplan 2021
1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers
1.2.1 - Waar nodig bijsturen van de parkeerregulering (op basis van maatwerk)
1.2.2 - Afspraken over parkeervoorzieningen bij nieuwbouwplannen, in beginsel worden deze parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd op basis van de Nota Parkeernormen
1.2.3 - Handhaven op de parkeerregulering incl. afhandelen parkeerklachten en overtredingen
1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)
1.3.1 - Actueel houden van de parkeerexploitatie
1.3.2 - Parkeertarieven baseren op effectiviteit en een sluitende parkeerexploitatie
1.4 - Voldoende stallingsmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkingen, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen
1.4.1 - Bijplaatsen van fietsenstallingen indien nodig en mogelijk
1.4.2 - Het voorschrijven van fietsparkeernormen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen conform de Nota Parkeernormen

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.1.1 - Herinrichtingen worden duurzaam veilig ingericht
2.1.2 - Verkeersveilige fietsroutes nemen we mee bij de uitvoering van bouwplannen/wegwerkzaamheden (in BLVC-plannen)
2.1.3 - We doen onderzoek naar het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Weesperstraat
2.1.4 - We stellen een Mobiliteitsvisie op waarbij verkeersveiligheid een belangrijk aspect is
2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen
2.2.1 - We nemen deel aan verkeersveiligheidscampagnes via de Vervoerregio Amsterdam
2.2.2 - Deelname aan het programma Doortrappen ter bevordering van de fietsveiligheid onder oudere fietsers
2.2.3 - We monitoren de verkeersveiligheid op gemeentelijke wegen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Algemeen - % doden na verkeersongeval met een motorvoertuig	0 %	0 %	0 %	0 %
Algemeen - % ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	40 %	33 %	15 %	15 %
Algemeen - % overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	32 %	53 %	20 %	30 %

3. Goede bereikbaarheid en doorstroming

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen
3.1.1 - We streven naar een maximumsnelheid binnen de bebouwde kom van 30 kilometer per uur, tenzij dit niet mogelijk is
3.1.2 - Afstemmen informatiesystemen (bewegwijzering/navigatie) op hoofdroutes
3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen
3.2.1 - Waarborgen ontsluitingsfunctie d.m.v. advisering bij herinrichtingen en herontwikkelingen (o.a. Scheepskwartier, Vlindertuin, hoofdassen Diemen Centrum, Holland Park)
3.2.2 - Aanpassen hoofdverkeersstructuur Diemen Zuid (o.a. openstellen busbaan, aanleg rotonde, invoering 30 km/uur)
3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken
3.3.1 - Zorgen voor behoud van goede rechtstreekse aansluiting van werkgebieden op het hoofdwegenet
3.3.2 - Terugdringen vrachtverkeer bij herinrichting van woongebieden
3.4 - Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen
3.4.1 - Realiseren van een dekkend en vraaggestuurd netwerk van laadpalen voor elektrische auto's, in samenwerking met het projectbureau MRA-e. We gaan drie snellaadpunten realiseren (Kruidenhof, sportpark De Diemen, Van Markenplantsoen)
3.4.2 - In samenwerking met het projectbureau MRA-e onderzoeken van mogelijkheden voor plaatsing van laadvoorzieningen van alleen op aanvraag naar pro actief op basis van bezetting/gebruik en potentieel gebruik door deelmobiliteit
3.4.3 - Voortzetten regionale samenwerking Green Deal Zero Emission stadslogistiek
3.4.4 - We monitoren het aanbod van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's, (bak-)fietsen en scooters) en nemen deel aan de regionale aanpak via de Vervoerregio om het aanbod voor deelmobiliteit te verruimen. We onderzoeken de mogelijkheid van een deelmobiliteitshub bij metrostation Verrijn Stuartweg.
3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers
3.5.1 - We verbeteren de zwakke schakels in het fietsnetwerk; dit betreft o.a. onder andere het verbeteren van de fietsoversteek op de Weteringweg en het verbreden van het brugdek van de Diemerbrug ten behoeve van het fietsverkeer.
3.5.2 - We nemen deel aan het regionale overleg over de verbetering van de regionale doorfietsroutes zoals de Dom tot Dam route langs het Amsterdam-Rijnkanaal.

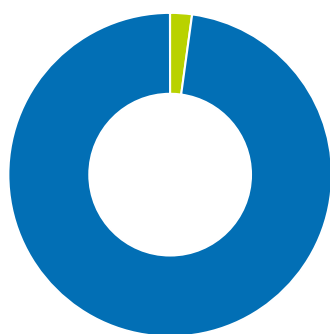
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Totaal aantal laadpalen voor elektrische motorvoertuigen	87	112	145	160

4. Goed openbaar vervoer

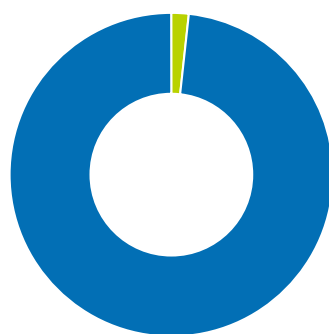
Subdoelen & activiteiten
4.1 - Goede OV ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.1.1 - Het belang van een goed bereikbaar Diemen brengen we in bij de planvorming en besluitvorming binnen de OV concessie Amsterdam
4.1.2 - We verlenen medewerking aan de nieuwe HOV-busverbindingen IJburg-Weesp en IJburg-station Bijlmer-Arena met omzetten van de parallelweg van de A1 tussen knooppunt Diemen en de Maxis naar een busbaan zonder ontheffinghouders-regeling
4.1.3 - De belangen van Diemen brengen we in bij regionale onderzoeken en plannen zoals OV SAAL middellange termijn, Amsterdam Bay Area (o.a. IJmeerlijn) en het toekomstige metronet
4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.2.1 - De resterende bushaltes in Diemen Noord en Diemen Zuid worden aangepast bij groot onderhoud/herinrichting zodat deze goed bereikbaar en toegankelijk zijn
4.2.2 - We zorgen ervoor dat OV-haltes en stations goed toegankelijk zijn voor alle gebruikers
4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes
4.3.1 - We controleren de reizigersinformatie op haltes
4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer
4.4.1 - We zorgen voor van een goede doorstroming van het openbaar vervoer bij herinrichtingen (o.a. herinrichting Vlinderbuurt, Scheepskwartier hoofdassen Diemen Centrum en de aanpassing van de verkeersstructuur in Diemen Zuid)

Wat mag het kosten?

Verkeer	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-2.401	-2.401	-2.402	-2.402
Structurele baten	1.635	1.985	1.636	1.986
Toevoegingen aan reserves	-	-75	-	-75
Onttrekkingen aan reserves	275	-	275	-
Saldo structureel	-492	-492	-492	-492
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-492	-492	-492	-492

Lasten

Baten

● Verkeer
● overig

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				Totaal	Afschrijving per jaar
	2025	2026	2027	2028		
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
@ Parkeeroplossingen	-	-	-	-
@ Mobiliteitsvisie	-25	-25	-25	-25
@ Parkeerbeleid				
Totaal nieuw beleid	-25	-25	-25	-25

Samen besturen

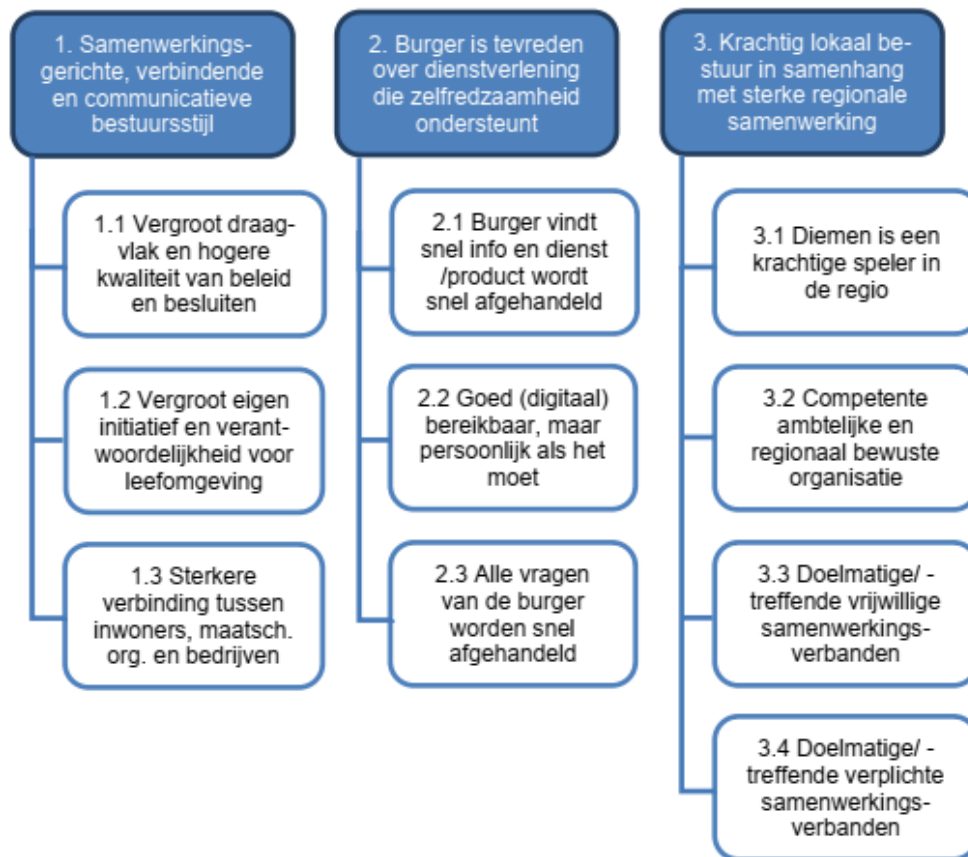
Visie & strategisch doel

De kracht van Diemen is dat het een samenleving is met een schaal waarop mensen dicht bij elkaar zijn en nauw bij elkaar betrokken zijn. De gemeente is er voor de inwoners en bedrijven en wil in de contacten dan ook open en communicatief optreden. Ook willen we de onderlinge verbindingen in ons dorp bevorderen.

Deze visie komt duidelijk terug in ons dienstverleningskader 2023 en de visie en kernwaarden van de organisatie: *Het beste voor Diemen. Op onze eigen manier.* Met de kernwaarden: Leergierig, Bewust doen, Met lef, Verbindend en Open houding. We durven met lef van de gebaande paden af te wijken om de dienstverlening voor inwoners en ondernemers te verbeteren. Dat is onze inzet, ook in onze samenwerking met de partners uit gemeenschappelijke regelingen, en in het bijzonder met de DUO-gemeenten. We willen de samenwerking binnen onze regio versterken en daar ook een krachtige rol spelen, zeker op de voor Diemen belangrijke focuspunten.

Uit de evaluatie van de organisatiestructuur zijn een aantal aandachtspunten voor de organisatie gekomen waar de ambtelijke organisatie nu uitwerking aan geeft. Ons doel is een organisatie te zijn die toekomstbestendig is, onderling goed samenwerkt en inwoners centraal stelt. Strategische instrumenten zijn het collegeakkoord, het directieplan en de teamplannen.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Diemen met elkaar en voor elkaar. Coalitieakkoord 2022-2026;
- Voor en Met Diemen. Ambitiedocument;
- Voor en met Diemen. Kader voor participatie;
- Voor en Met Diemen. Kader voor communicatie;
- Voor en Met Diemen. Kader voor dienstverlening;
- Herijking Diemen Divers en Inclusief 2024

Nieuwe ontwikkelingen

Dienstverlening Burgerzaken

Aanschaf OPENBurgerzaken

De gemeente Diemen gebruikt de applicatie iBurgerzaken voor alle burgerzaken-processen. OPENburgerzaken is een aanvulling op dit pakket. Hiermee is het mogelijk om geautomatiseerd gegevens tussen gemeenten, GGD en woningcorporaties uit te wisselen, informatie bij de Basisregistratie Kadaster te checken en veilig in te loggen voor Europeanen (eIDAS). Dat levert een betere basisregistratie personen (BRP) op, efficiëntere processen, betere dienstverlening voor inwoners en veilige uitwisseling van gegevens. De kosten voor de implementatie bedragen € 7.000. De licentiekosten bedragen € 10.000 per jaar (€ 0,30 per inwoner).

Continue verbetering dienstverlening

Het eerder vastgestelde Kader voor Dienstverlening implementeren we door meerdere projecten. We maken daarvoor gebruik van incidenteel budget. Er zijn verbeteringen die structureel budget vereisen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse toegankelijkheidsaudits en verbeteringen aan onze websites, inwonerstevredenheidsmetingen en onderzoeken naar kwaliteit van dienstverlening. Wij stellen voor om hiervoor een jaarlijks budget van € 25.000 op te nemen.

Dienstverlening Duo+

Duo+ geeft de ontwikkelingen aan die op het gebied van bedrijfsvoering op ons af komen, maar ook ontwikkelingen die we vanuit de drie gemeenten willen oppakken. Iedere DUO-gemeente neemt deze ontwikkelingen op in de eigen kadernota. Tot op heden is dat een goed werkende systematiek. Nu de financiële middelen krappere worden, komt er enige spanning op het systeem te staan. Afhankelijk van de gemeentelijke financiële positie wordt er kritischer gekeken naar de vanuit Duo+ voorgestelde ontwikkelingen. Voor Duo+ is het belangrijk dat de dienstverlening aan de drie gemeenten zoveel mogelijk gelijk blijft. Wanneer één gemeente een ontwikkeling wél wil doorzetten en de andere gemeenten niet, wordt het lastig. Meer dan voorgaande jaren zullen we hier vooraf overeenstemming over moeten bereiken met alle DUO-organisaties. Onderstaand de ontwikkelingen die Duo+ heeft aangedragen.

Personeel & Organisatie

Het aantrekken van nieuwe mensen is moeilijk binnen de huidige arbeidsmarkt. Op allerlei manieren proberen we te werven. Ook willen we graag dat medewerkers zich blijvend kunnen ontwikkelen in Diemen en daardoor langer blijven. Duo+ ondersteunt ons bij de invulling en uitvoering op deze onderwerpen. Hiervoor is structureel budget nodig voor personeel en incidenteel budget voor de inrichting van systemen en de uitvoering van eenmalige trajecten. Incidenteel is € 25.000 nodig en structureel € 25.000.

Informatisering & Automatisering

Voor schuldhelpverlening is een nieuwe applicatie aangeschaft. Om de data te kunnen ontsluiten voor datagestuurde werken is een extra rapportagemodule nodig. De rapportagemodule bestaat uit een aantal kant-en-klare dashboards waarmee we sneller in staat zijn om gegevens voor een benchmark te maken. Dit helpt om inzicht te krijgen in het effect van het beleid.

De Omgevingswet is ingevoerd op 1 januari 2024. Omdat hierdoor processen wijzigen, is aanschaf van nieuwe softwaresystemen nodig. Bovendien willen we graag dat de huidige applicaties elektronisch aanvragen (webformulieren) ondersteunen. In deze behoefte voorziet het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) niet.

Steeds meer spreekkamers vragen om hybride oplossingen voor overleg. Ook oude apparatuur moet vervangen worden door modernere en vaak duurdere apparatuur. Dit zorgt voor extra kosten voor audiovisuele apparatuur. Voor deze ontwikkelingen binnen I&A is structureel € 85.000 nodig.

Interne dienstverlening

Omdat het aantal medewerkers bij Diemen en de andere DUO-organisaties groeit, komen er ook meer meldingen bij de interne Servicedesk (Topdesk). Daarnaast maken we voor meer verschillende soorten meldingen gebruik van deze applicatie. In 2024 kon dit nog deels bekostigd worden uit de stelpost groei. Dat gaat voor 2025 niet lukken. Ondanks diverse efficiencymaatregelen is voor de gewenste dienstverlening extra capaciteit nodig. Dat vraagt structureel € 35.000.

Staf

Duo+ heeft € 150.000 beschikbaar voor de inkoopfunctie. Hiervoor hebben we een eigen inkoopcoördinator/-adviseur in dienst en huren we in op maatschappelijk verantwoord inkopen, bijv. bij het maken van actieplannen en beleid. Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) is voor Diemen belangrijk. Daarom willen we deze taak steviger invullen en vragen we extra budget van € 20.000) structureel. De sturing op maatschappelijk verantwoorde inkoop doet de gemeente via het eigen gemeentelijke MVOI-beleid. Dit gaat om de de kosten voor het opstellen en uitvoeren van het beleid en het monitoren van bijvoorbeeld de social return.

Dienstverlening Duo+	2025	2026	2027	2028
Personeel & Organisatie - werving en selectie	50	25	25	25
Informatie & Automatisering	5			
• Rapportagetool schuldhelpverlening	25	5	5	5
• Software omgevingswet	55	25	25	25
• Audiovisuele apparatuur		55	55	55
Interne dienstverlening - servicedesk	35	35	35	35
Staf - MVOI	20	20	20	20
Totaal dienstverlening Duo+	190	165	165	165

Viering Diemen 800 jaar

In 2026 bestaat Diemen 800 jaar. In het coalitieakkoord is afgesproken om dit jubileum nadrukkelijk te vieren met een programma voor en door alle inwoners van Diemen. Het is zo een investering in de gemeenschap. Belangrijkste doelgroepen zijn inwoners, organisaties en bedrijven van Diemen. We willen hen bewust maken van de lokale geschiedenis en streven naar een blijvend effect van de viering. Door het stimuleren van initiatieven willen we de onderlinge betrokkenheid en organisatiekracht in Diemen versterken. We stimuleren zo nieuwe evenementen en nieuwe, blijvende samenwerkingen tussen organisaties. De organisatie van het jubileum wordt in handen gelegd van de nog op te richten Stichting Diemen 800. Het bestuur daarvan stuurt enkele betaalde krachten aan die de daadwerkelijke organisatie en communicatie op zich nemen. Het jubileum zal afgetrapt worden met een feestelijke opening op Diemens verjaardag op 29 maart 2026. Vervolgens start een programma waarvoor inwoners, organisaties en bedrijven worden uitgenodigd zelf projecten te lanceren. Een onafhankelijk fonds zorgt voor de financiering daarvan. In september 2026 vindt dan de feestelijke afsluiting plaats. In 2025 maken we al een begin met een organisatorische start van Diemen 800.

Het totaalbudget is in de Startnotitie Diemen 800 indicatief begroot op € 1,2 miljoen. De gemeente Diemen wil van dat totaalbudget maximaal € 880.000 voor haar rekening nemen. De Stichting Diemen 800 wordt gevraagd om het resterende bedrag te werven bij bedrijven, fondsen en andere overheden. Het fonds dat initiatieven uit de samenleving mogelijk moet maken, krijgt een omvang van € 400.000.

De gemeentelijke totaalbijdrage van € 880.000 is bedoeld voor het voorbereidingsjaar 2025 en het jubileumjaar samen. Dat bedrag brengen we ten laste van de Algemene Reserve. In de 2e kwartaalbrief 2024 vroegen we € 95.000 voor 2024 aan. In 2025 en 2026 stellen we respectievelijk nog € 305.000 en € 480.000 beschikbaar voor de viering.

Opleidingen en talentontwikkeling

De gemeentelijke organisatie is de afgelopen jaren gegroeid. We vinden het belangrijk om medewerkers op te leiden en te trainen om hun functie goed uit te oefenen. Het gaat hierbij enerzijds om verplichte trainingen en opleidingen. Anderzijds ook om opleidingen en trainingen die de medewerker verder laten ontwikkelen. We vinden dit belangrijk in het kader van duurzame inzetbaarheid van medewerkers en aantrekkelijk werkgeverschap.

In 2018 was het budget € 235.000. De jaren daarna hebben we dit niet verhoogd omdat het budget toereikend was. Dit budget is sinds 2021 niet meer toereikend. Vanuit de organisatieontwikkeling Diemen '22 was er in de jaren 2021 en 2022 tijdelijk extra budget beschikbaar voor opleiding en ontwikkeling.

Mede gezien de groei van de organisatie en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers stellen we voor als nieuwe beleidsregel 1,5% van de salariskosten te reserveren voor doorontwikkeling en opleidingen. Dit houdt voor 2025 een verhoging van € 75.000 in. Totaal komt het budget voor opleidingen en trainingen dan op € 310.000 uit.

Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning is cruciaal voor Diemen om voorbereid te zijn op toekomstige personeelsbehoeften en om een wendbare organisatie te blijven. Voor 2025 vragen we daarom een bedrag van € 750.000 aan. Een deel hiervan, € 200.000 is incidenteel. € 150.000 kan gedekt worden vanuit de stelpost "Groei van Diemen". Dit geld gebruiken we voor de volgende zaken:

- Autonome groei door uitbreiding van taken vanuit Rijk, groei van Diemen of gemeentelijk beleid. We denken onder andere extra capaciteit nodig te hebben bij handhaving, de uitvoering van Wmo-taken, leerlingenvervoer en vastgoedbeheer. De directie wil meer vrijheid hebben bij het toekennen van budget voor capaciteit. Voorheen werden alle formatie-aanvragen specifiek gemeld per programma. Door gewijzigde omstandigheden ontstaan er een gewijzigde capaciteitsbehoefte. Door niet vooraf exact vast te leggen waarvoor het budget nodig is, kunnen we adequater reageren op capaciteitsvragen.
- Tijdelijk extra capaciteit. Hoewel we met extra inspanningen nog steeds goede mensen kunnen aantrekken, hebben nieuwe collega's vaak minder ervaring dan vertrekkende medewerkers en zijn ze minder bekend met gemeentelijke processen. We willen ruimte om de overdracht en het inwerken van deze nieuwe medewerkers intensiever te kunnen begeleiden. Daarnaast blijkt uit onze medewerkersopbouw dat we relatief veel medewerkers hebben tussen de 30-39 jaar en boven de 60 jaar. Deze groepen maken gebruik van (wettelijke) regelingen zoals zwangerschaps- en ouderschapsverlof en andere maatwerkregelingen. Dit betekent dat we vaak minder capaciteit beschikbaar hebben dan op papier staat.

- Uitbreiding teams en leidinggevenden. We onderzoeken welke aanpassingen nodig zijn in de organisatiestructuur, met aandacht voor aansturing en “span of control”. Dit volgt uit de evaluatie van de in 2019 doorgevoerde organisatiestructuur. Mede door de groei van de organisatie moeten we aanpassingen doen in de omvang van teams en herschikking van taken per team. Dit betekent extra formatie voor leidinggevenden.

In de kwartaalbriefen rapporteren we waarvoor het budget voor de strategische personeelsplanning is ingezet.

Tot slot blijft het hoge ziekteverzuim een aandachtspunt. In 2024 zetten we een inzetbaarheidscoach in om teamleiders en medewerkers intensiever te begeleiden. Dat moet langdurige uitval helpen voorkomen. In 2025 volgt een nieuwe aanbesteding voor een arbo-arts met een breder dienstenpakket.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl

Subdoelen & activiteiten	
1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten	
1.1.1 - Bij projecten en nieuw beleid in het startdocument expliciet benoemen van participatie en de participatietrede aangeven	
1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten	
1.2.1 - Zorgen dat burgers tijdig en helder worden geïnformeerd over besluiten die hen raken	
1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners	
1.3.1 - Proactief communiceren over bewonersinitiatieven	
1.3.2 - Wijkcoördinatoren ondersteunen en faciliteren bewonersinitiatieven	
1.3.3 - Samenwerking met SWD versterken door ze te betrekken bij bewonersinitiatieven	
1.3.4 - Ruimer aanbieden van laagdrempelige digitale communicatiemiddelen (social media of specifieke project sites)	
1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven	
1.4.1 - Overzicht geven van bewonersinitiatieven, welke daarvan in samenwerking met SWD tot stand komen en bijbehorende bewonersgroepen	
1.4.2 - Ondersteunen van wijkcoördinatoren en faciliteren van bewonersinitiatieven	

Prestatie-indicator	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
% gegrond verklaarde bezwaarschriften n.a.v. formele behandeling	NB	0 %	NB	15%
% ingetrokken bezwaarschriften n.a.v. informele behandeling/mediation	NB	NB	NB	85%
% vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd	48%	50%	50%	50%

2. Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt

Subdoelen & activiteiten	
2.1 - De burger wordt snel geholpen met zijn vraag ongeacht welk communicatie kanaal hij gebruikt	
2.1.1 - Samen met gebruikers de gebruikersvriendelijkheid van de e-diensten verbeteren	
2.1.3 - Servicenormen over afhandeltijden vaststellen en hierop sturen met behulp van de nieuwe monitoringsystemen en actief communiceren	
2.2 - De gemeente is via diverse kanalen makkelijk bereikbaar met de nadruk op het digitale kanaal	
2.2.1 - de mogelijkheden om een product digitaal aan te vragen nog eenvoudiger maken door nieuwe mogelijkheden	
2.3 - Alle vragen van de burger worden snel afgehandeld	

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Tevredenheid burger over de dienstverlening binnen de gemeente	6.9	NB ²⁰	7,0	7,0
Aantal klachten over gemeentelijke dienstverlening	72	NB	70	70
Prestatie indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Subdoel 2.3 % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconden beantwoord	71.4 %	73.1 %	70-80%	70-80%

²⁰ Niet beschikbaar, de volgende peiling over 2024, is in 2025.

3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.1.1 - Vertegenwoordiging in regionale besturen
3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.2.1 - Uitvoeren van (strategisch) HRM-beleid met focus op competenties
3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.3.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren (onder andere in Duo+ en AM-verband)
3.3.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren
3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden
3.4.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren
3.4.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren

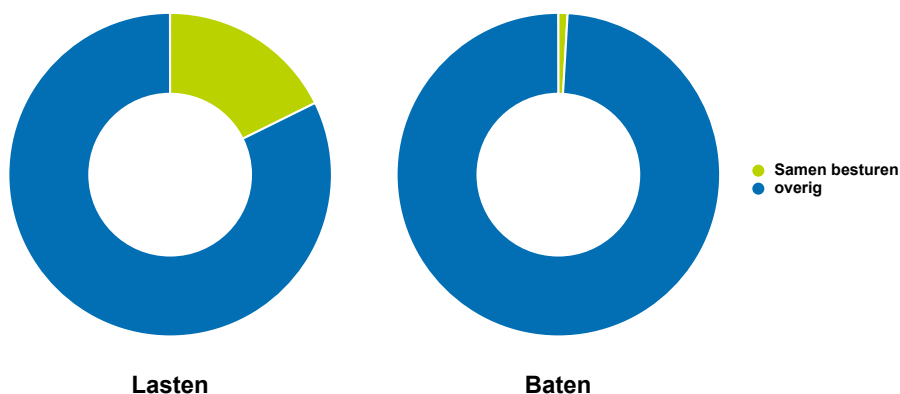
Verplichte indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Algemeen - Waardering inwoners algemene gemeentelijke dienstverlening (verplicht)	6.9	NB ²¹	7,0	7,0
Algemeen - Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (verplicht)	NB	NB ²¹	7,0	7,0

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Algemeen - Apparaatskosten per inwoner (verplicht)	€ 724	€ 815	€ 939	1.125	1.114	1.095	1.074
Algemeen - % Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (verplicht)	17%	21%	10%	5%	4%	3%	3%
Algemeen - % overhead (Overhead/ totale loonsom)	85%	87%	83%	73%	76%	77%	78%

²¹ Niet beschikbaar, de volgende peiling over 2024, is in 2025.

Wat mag het kosten?

Samen besturen	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-18.563	-19.581	-19.924	-20.310
Structurele baten	706	706	706	706
Toevoegingen aan reserves	-90	-90	-90	-90
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-17.947	-18.965	-19.308	-19.694
Incidentele lasten	-925	-705	-142	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	305	478	-	-
Saldo incidenteel	-620	-227	-142	-
Saldo van baten en lasten	-18.567	-19.192	-19.450	-19.694

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2025	2026	2027	2028	Totaal	Afschrijving per jaar
Project Huisvesting	8.735.000				8735000	-
Verv. verwarm. elektr. warmtepompen gemeentewerf	310.000				310000	15.500
Overlagen en isoleren dak gemeentehuis	145.000				145000	5.800
Zonnepanelen plaatsen dak gemeentehuis	120.000				120000	6.000
Vervangen brandmeldcentrale gemeentehuis	105.000				105000	10.500
Vervangen airco's gemeentehuis	70.000				70000	3.500
Vervangen armaturen in LED garagegebouwen B/C/D gemeentewerf				30.000	30000	1.500
Totaal	9.485.000	-	-	30.000	9.515.000	42.800

Beleidsontwikkelingen

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Aanschaf OPENBurgerzaken	-15	-10	-10	-10
Continue verbetering Dienstverlening	-25	-25	-25	-25
Duo+ / P&O)	-50	-25	-25	-25
Duo+ / I&A	-85	-85	-85	-85
Duo+ / servicedesk	-35	-35	-35	-35
MVOI (social return)	-20	-20	-20	-20
Viering Diemen 800 jaar	-	-		
Opleidingen en talentontwikkeling	-75	-75	-75	-75
Strategische personeelsplanning	-650	-450	-450	-450
Totaal nieuw beleid	-955	-725	-725	-725

Financiën

Voorschriften BBV

Conform het BBV moet de begroting ook een overzicht geven van alle algemene dekkingsmiddelen. Dit is ondergebracht in dit programma. Het betreft alle ongemerkte financiële middelen. Oftewel deze middelen worden ingezet ter dekking van alle programma's.

Het betreft de volgende algemene dekkingsmiddelen.

Financiën	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	62.545	60.200	61.020	61.830
Ongebonden belastingen	9.620	9.720	9.820	9.920
Dividend	104	104	104	104
Saldo financieringsfunctie	-1.230	-1.805	-2.255	-2.555
Onvoorzien	-60	-60	-60	-60
Overige algemene baten en lasten	4.984	5.607	5.492	7.354
Totaal	75.963	73.766	74.121	76.593

Per algemeen dekkingsmiddel worden de ontwikkelingen weergegeven.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Financiële verordening gemeente Diemen 2023;
- Controleverordening 2023 gemeente Diemen;
- Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid 2012 gemeente Diemen;
- Nota Activa- en rentebeleid 2016 gemeente Diemen;
- Nota Lokale heffingen 2016 gemeente Diemen;
- Nota Sturing op verbonden partijen 2016 gemeente Diemen;
- Treasurystatuut 2016 gemeente Diemen;
- Verordening Startersleningen 2017 gemeente Diemen
- Nota Reserves en Voorzieningen 2023 Gemeente Diemen;

Algemene Uitkering

Ontwikkeling Algemene uitkering (AU)	2025	2026	2027	2028
Berekening Algemene Uitkering Begroting 2024 (meicirculaire '23)	59.340	55.360	54.880	54.880
Totaal effect Septembercirculaire 2023	555	425	1.540	2.205
Totaal effect Meicirculaire 2024 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2025	2.650	4.415	4.600	4.745
Totaal wijzigingen	3.205	4.840	6.140	6.950
Stand Programmabegroting 2024	62.545	60.200	61.020	61.830

De berekening van de algemene uitkering is gebaseerd op de Meicirculaire 2024 en de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Kadernota 2025.

Vanaf 2023 is een nieuw verdeelmodel van kracht. Voor het nadelig effect worden wij gecompenseerd. Deze compensatie bedraagt € 2,9 miljoen. Op de onderzoeksagenda van het Gemeentefonds staan in 2025 de evaluatie van het verdeelmodel geagendeerd. In de Meicirculaire is over de voortgang van de evaluatie geen toelichting terug te vinden.

Gelijktijdig met de Kadernota 2025 hebben wij ter informatie een memo over de effecten van de Meicirculaire 2024 gestuurd. Voor een gedetailleerde toelichting verwijzen we u naar die memo. Onderstaand de belangrijkste wijzigingen uit de circulaires na vaststelling van de vorige begroting.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Effecten Septembercirculaire 2023				
Accresontwikkeling	615	580	1.575	2.280
Uitkeringsfactor	-135	-130	-175	-180
Taakmutaties	35	10	10	-10
Overige ontwikkelingen	40	-35	130	115
Totaal effect Septembercirculaire 2023	555	425	1.540	2.205
Effecten Meicirculaire 2024 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2025				
Doorberekening aanpassing maatstaven woningen en inwoners	1.135	1.320	1.555	1.740
Effect WOZ-maatstaf	-295	-310	-330	-345
LPO accres	1.240	800	795	735
Volumeaccres	-320	1.240	1.240	1.260
Opschalingskorting	-	1.030	1.030	1.035
Jeugd (Compenstie Hervormingsagenda 2025)	535			
Taakmutaties	120	105	105	115
Mutaties decentrale- en integratie uitkeringen	195	185	180	180
Overig	40	45	25	25
Totaal effect Meicirculaire 2024 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2025	2.650	4.415	4.600	4.745
-	3.205	4.840	6.140	6.950

Ongebonden belastingen

In Diemen worden de volgende ongebonden belastingen als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Ongebonden belastingen	2025	2026	2027	2028
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)				
- woningen (eigenaren)	4.835	4.935	5.035	5.135
- niet-woningen (eigenaren)	2.450	2.450	2.450	2.450
- niet-woningen (gebruikers)	2.000	2.000	2.000	2.000
Precariobelasting	50	50	50	50
Toeristenbelasting	825	825	825	825
Uitvoeringskosten	-540	-540	-540	-540
Totaal	9.620	9.720	9.820	9.920

Opbrengst OZB

In de Kadernota 2025 stelden we voor de OZB-tarieven met het indexcijfer van 2,2% te indexeren. Vooruitlopend op het rapport met besparingen en ombuigingen stellen wij voor 2025 een extra verhoging van het OZB-tarief voor.

We kiezen voor een totale verhoging van 5% van het OZB-tarief voor woningen en hiermee genereren we € 135.000 aan extra opbrengsten. Over de afgelopen jaren heeft een stevige inflatie plaatsgevonden en de indexeringen in deze jaren op het OZB-tarief bleven daarbij achter. Daarnaast stellen we voor om het OZB-tarief voor niet-woningen slechts met 2,2% te indexeren. Reden voor dit verschil is dat in 2024 Diemen tot de top 20 van laagste OZB-tarieven voor woningen behoort van alle 342 gemeenten, terwijl voor niet-woningen Diemen minder gunstig scoort. Bij het OZB-tarief voor niet-woningen staat Diemen in 2024 namelijk in de middenmoot.

Totaal bedragen de OZB-opbrengsten voor woningen en niet-woningen daarmee in 2025 € 9,3 miljoen.

Bij de OZB-opbrengsten voor woningen houden we rekening met de meeropbrengsten als gevolg van de groei (€ 100.000 per jaar).

Toeristenbelasting

Het tarief toeristenbelasting is vorig jaar extra verhoogd met € 1,00 per persoon per nacht (verhoging van 45%). Daarmee is het tarief nu € 3,25 per persoon per nacht. In de begroting 2025 is het tarief geïndexeerd conform de uitgangspunten in de Kadernota 2025 met 2,2%.

Legesverordening

In afwachting van het onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges komen wij met voorstellen voor de tariefstelling van onze legestarieven. Daaronder zijn ook de leges voor omgevingsvergunningen. We leggen deze mogelijkheden vast in de geactualiseerde Nota Lokale Heffingen 2024. Planning was deze nota gelijktijdig met de Programmabegroting 2025 voor te leggen. Helaas is in het onderzoek naar de kostendekkendheid van de legesverordening enige vertraging gekomen. De planning is nu de Nota Lokale Heffingen gelijktijdig met de vaststelling van de belastingtarieven 2025 voor te leggen.

De sturing op belastinginkomsten / lokale lastendruk maakt in 2026 ook onderdeel uit van de maatregelen voor ombuigingen en besparingen.

Dividend

De gemeente Diemen heeft bij twee bedrijven aandelen in bezit waar dividend over ontvangen wordt. Dit betreft de Bank Nederlandse Gemeenten en N.V. De Meerlanden. De ontvangsten (maar ook eventuele risico's) worden gezien als algemene middelen.

Dividend	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten				
- Bank Nederlandse Gemeenten	20	20	20	20
- N.V. De Meerlanden	84	84	84	84
Totaal	104	104	104	104

Saldo financieringsfunctie

Voor een gedetailleerde toelichting over de financiering wordt verwezen naar de 'Paragraaf Financiering'. Op dit programma komen de belangrijkste ontwikkelingen terug.

Saldo financieringsfunctie	2025	2026	2027	2028
Lasten	-1.330	-1.905	-2.355	-2.655
Baten	100	100	100	100
Totaal	-1.230	-1.805	-2.255	-2.555

Langlopende geldleningen

Voor de financiering van investeringen trekt de gemeente langlopende leningen aan. De laatste jaren konden we deze betalen uit de ontvangsten van grondverkoop. Daarnaast hadden we door positieve rekeningresultaten en de temporisatie van grote investeringen een kortlopend financieringsoverschot. Hierdoor hoefden we in 2024 een vrijvallende langlopende geldleningen niet opnieuw te financieren.

Door de stijgende rente is de financiering van grote investeringen duurder. Voor de komende jaren verwachten we dat de rente tussen de 3,0% en 3,5% zal blijven. Dat houdt in dat de herfinanciering van leningen duurder wordt. De gemiddelde rente van de nu lopende leningen is 1,75%.

Bovendien willen we in Diemen investeren in het voorzieningenniveau. We investeren in de renovatie en herinrichting van de openbare ruimte, maar ook in de herinrichting van het gemeentehuis, onderwijshuisvesting en sportaccommodaties. Op basis van het huidige investeringsplan zullen we de komende jaren € 80 miljoen investeren. Om deze investeringen te kunnen financieren zullen we in de toekomst langlopende geldleningen moeten aantrekken. Hierdoor zullen onze rentekosten aanzienlijk oplopen.

Om de risico's te beperken trekken we financieringen met verschillende looptijd aan en zorgen we voor spreiding van het risico zodat herfinanciering van langlopende leningen niet in één jaar vallen, maar zoveel mogelijk verspreid zijn over verschillende jaren.

Onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 60.000. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven.

Onvoorzien	2025	2026	2027	2028
Lasten	-60	-60	-60	-60
Baten	-	-	-	-
Totaal	-60	-60	-60	-60

Overige algemene baten en lasten

De overige algemene baten en lasten kenmerken zich door kosten en opbrengsten als gevolg van toerekening van kosten naar programma's zoals de toegerekende BTW naar afval en riolering en het rentedeel van de kapitaallasten van investeringen.

Indicatoren

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
% functiemenging	54,1	54,7	60	60
Gemiddelde WOZ-waarde afgerond in € 1.000	429	428	420	435
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 889	€ 972	€ 889	998
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 970	€ 1.070	€ 987	1117

Wat mag het kosten?

Financiën	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten	-2.642	-3.202	-3.665	-4.023
Structurele baten	78.441	76.809	77.688	80.616
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	75.799	73.608	74.023	76.593
Incidentele lasten	-56	-62	-62	-
Incidentele baten	220	220	160	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	164	159	98	-
Saldo van baten en lasten	75.963	73.766	74.121	76.593

